

تعریفه عوارض سال ۱۴۰۲

شهرداری مهاجران

پیشگفتار:

مهتمترین اقدام مالی هر شهرداری پیش‌بینی و تامین منابع مالی می‌باشد به همین منظور قانونگذار در ماده ۳۰ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحات بعدی دفترچه‌ای که تمام منابع درآمدی شهرداری را تحت عنوان (تعرفه عوارض، بهای خدمات و سایر درآمدها) پیش‌بینی نموده که بایستی هر شهرداری همه ساله تهیه و تدوین نماید.

باتوجه به اینکه درسنوات اخیر تهیه و تدوین تعرفه عوارض با چالش‌هایی منجمله ابطال تعدادی از عوارض و بهای خدمات توسط دیوان عدالت اداری مواجه بوده و از طرفی نیاز به دستیابی به منابع جدید تحت عنوان عوارض این ضرورت را ایجاد نموده تا شهرداری‌ها با تاملی بیشتر نسبت به تهیه تعرفه اقدام نمایند.

این تعرفه با استفاده از تجربیات شهرداری‌های کشور و با نگرش به آرای صادره دیوان عدالت اداری و قید منابع جدید تحت عنوان عوارض و بهای خدمات و سایر درآمدها تهیه و تدوین گردیده است.

دفتر اول: کلیات و مفاهیم

- بخش اول: تعاریف
- بخش دوم: مستندات
- بخش سوم: معافیت‌ها
- بخش چهارم: نکات الزامی برای اجرای تعرفه

دفتر دوم: تعرفه

- بخش اول: عوارض
- بخش دوم: بهای خدمات

دفتر سوم:

- ارزش معاملاتی ساختمان موضوع تبصره ۱۱ ماده صد قانون شهرداری

دفتر چهارم:

- قیمت منطقه‌ای عرصه و اعیان

بخش اول:

تعریف

در این تعریف کلمات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کاربرد می‌شود.

۱- کاربری

منظور از کاربری‌های بیست‌گانه قید شده در مصوبه ۱۳۶۹/۳/۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران می‌باشد که قسمتی از مصوبه ذیلاً درج می‌گردد.

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در تاریخ ۱۳۸۹/۳/۱۰ خود پیرو صورت جلسه مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۰۹ کمیته فنی، طرح تحقیقاتی تدقیق، تعاریف و مفاهیم کاربری‌ها یا شهریو تعیین‌سازانه آنها را مورد بررسی نهایی قرار داده و پس از اصلاحات مربوطه تصویب نمود لذا متن پیوست برای آگاهی و استفاده در کلیه طرح‌های جامع شهرها، شهرهای جدید، شهرک‌ها و طرح‌های آماده سازی مسکن مهر و ... ارسال می‌شود. (بخشنامه شماره ۱۷۹۷/۰۳/۲۶ مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۳۱۰) معاون وزیر و دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران).

جدول شماره ۱: تعاریف کاربری‌های شهری

ردیف	نوع کاربری	تعریف
۱	مسکونی	به اراضی اختصاص یافته جهت سکونت اطلاق می‌شود.
۲	آموزش تحقیقات و فناوری	به اراضی که جهت فعالیت‌های آموزش عالی و تکمیلی و پژوهشی بعد از دوره تحصیلات رسمی و عمومی (تحصیلات متوسطه) اختصاص داده می‌شود گفته می‌شود.
۳	آموزشی	به اراضی اختصاص یافته برای فعالیت‌های آموزش رسمی و عمومی تحت مدیریت وزارت خانه‌ای آموزش و پرورش و کار و امور اجتماعی گفته می‌شود.
۴	اداری و انتظامی	به اراضی اختصاص یافته جهت استقرار وزارت خانه‌ها، موسسات دولتی، شرکتهای دولتی و موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی و نیروهای انتظامی و بسیج گفته می‌شود.
۵	تجاری-خدماتی (انتفاعی و غیر انتفاعی)	به اراضی اختصاص یافته برای انواع فعالیت‌های بازارگانی و خدمات انتفاعی و غیر انتفاعی گفته می‌شود.
۶	ورزشی	به اراضی اختصاص یافته جهت انجام ورزش‌های مختلف از سطوح حرفه‌ای تا مبتدی گفته می‌شود.
۷	درمانی	به اراضی اختصاص یافته به خدمات پزشکی، درمانی و سلامت انسان و دام و مددکاری‌های جتمانی گفته می‌شود.
۸	فرهنگی-هنری	به اراضی اختصاص یافته به فعالیتهای فرهنگی گفته می‌شود.
۹	پارک و فضای سبز	به اراضی اختصاص یافته جهت پارک (بستان) که توسط شهرداری احداث و مورد استفاده عموم قرار می‌گیرد گفته می‌شود.
۱۰	مذهبی	به اراضی اختصاص یافته جهت انجام فرایض و مراسم مذهبی و دینی و بقاع متبرکه گفته می‌شود.

۱۱	تجهیزات شهری	به اراضی اختصاص یافته جهت رفع نیازهای عمومی شهروندان که عمدتاً در رضایتشه داری استگفته می‌شود.
۱۲	تاسیسات شهری	به اراضی که جهت امور مربوط به تاسیسات زیربنایی شهر ویابهداشت شهر و شهروندان اختصاص می‌یابد گفته می‌شود.
۱۳	حمل و نقل و انبارداری	به اراضی اختصاص یافته جهت شبکه معابر و ساختمانهایی که برای انجام سفرهای شهری، برون شهری و شهروندان اختصاص می‌یابد گفته می‌شود.
۱۴	نظامی	به اراضی اختصاص یافته به نیروهای مسلح گفته می‌شود.
۱۵	باغات و کشاورزی	به اراضی اختصاص یافته به باغات و زمین‌های کشاورزی گفته می‌شود..
۱۶	میراث تاریخی	به اراضی اختصاص یافته به مکانهای تاریخی گفته می‌شود.
۱۷	طبیعی	به سطوح اختصاص یافته به جنگلهای طبیعی و دست کاشت و امثال‌هم گفته می‌شود.
۱۸	حریم	به اراضی که حسب قانون جهت اهداف خاص حفاظت و منظور می‌شود گفته می‌شود.
۱۹	تفریحی و توریستی	به اراضی اختصاص یافته جهت اقامت و سیاحت گفته می‌شود.
۲۰	صنعتی	به اراضی اختصاص یافته جهت استقرار صنایع مشمول گروه الف موضوع مصوبه شماره ۱۸۵۹۱-ت ۶۴۶۷۷-۲۶/۱۲/۸۸ هیات وزیران و اصلاحات بعدی آن گفته می‌شود.

جدول شماره ۲: عملکردهای مجاز کاربری های شهری به تفکیک سطوح تقسیمات شهری

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
۱	مسکونی	محله	سکونتگاههای تک واحدی، مجتمع های چند خانواری و آپارتمانی چند واحدی و خوابگاههای دانشجویی خارج از محوطه دانشگاه
۲	آموزش تحقیقات . فناوری	شهر	مدارس عالی، دانشگاهها، دانشکده ها، دانشسراهها، حوزه های علمیه و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی و علمی و کاربردی و پارک فناوری
۳	آموزشی	محله	آموزش های پیش دبستانی (مهد کودک- آمادگی- دبستان)
		ناحیه	کلاس های سوادآموزی- مدارس راهنمایی- دبیرستان و پیش دانشگاهی
		منطقه	هنرستانهای صنعتی وابسته به آموزش و پرورش و مجتمع های آموزش فنی و حرفه ای وزارت کار و امور اجتماعی
۴	اداری و انتظامی	شهر	مدارس اسلامی، مدارس کودکان استثنایی، مراکز پرورش استعدادهای درخشان، مدارس شاهد و مدارس اتباع خارجی
		ناحیه	شهرداری نواحی شوراهای حل اختلاف
		منطقه	مجتمع های قضایی، ادارات آب و برق و گاز و مخابرات و آموزش و پرورش راهنمایی و رانندگی، تامین اجتماعی، پست، ثبت احوال، ثبت اسناد، امور اقتصادی و مالیاتی، راهنمایی و رانندگی، کلانتری، آگاهی و پایگاههای بسیج
۵	تجاری: خدماتی غیر انتفاعی	شهر	وزارت توانه ها و سازمانهای مستقل دولتی، ادارات کل و شرکتهای وابسته به وزارت توانه ها و سازمانهای مستقل دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی، ستاد نیروهای نظامی و انتظامی و سایر مراکز انتظامی، سفارتخانه ها، کنسول گری ها و سازمانهای بین المللی، شهرداری و شورای اسلامی شهر، دادگستری و زندانهای موجود و مراکز بازپروری و کانونهای اصلاح و تربیت و سرپرستی بانکها
		خارج از زندان محدوده شهر	
-۵	تجاری (انتفاعی غیر انتفاعی)	محله	واحدهای خرید روزانه (خوار و بار، میوه و سبزی، نانوایی، قصابی و امثالهم)
		ناحیه	واحدهای خرید هفتگی (سوپر مارکت، فروشگاههای مصرف شهر و روستا، نوشت افزار، قنادی، آجیل فروشی وشعبانکها و صندوقها یقروضالحسن و موسسات مالی و اعتباری ، بنگاههای معاملات املاک، بازار چه ها، فروشگاههای منسوجات، پلاستیک، لوازم خانگی، لوازم صوتی و تصویری، کتابفروشی ها، رستوران ها، شرکتهای بیمه، داروخانه و انواع مشابه دیگر
		شهر خارجی	عمده فروشی ها، راسته های صنوف مختلف و بورسها، بازار شرکتهای بازار گانیو تجاری، واحدهای خرید خاص و بلند مدت مانند فروشگاههای بزرگ زنجیره ای، مبل فروشی ها، پوشак، شبکه های بانکها و موسسات مالی و اعتباری، موسسات تجاری واردات و صادرات کالا، نمایندگی فروش عرضه وسایل نقلیه، فروشگاه عرضه قطعات یدکی، وسایل نقلیه و فروشگاه عرضه صنایع دستی و فرش، تالارهای پذیرایی، تعمیرگاههای لوازم خانگی و خودرو، دفاتر نمایندگی بانکهای خارجی، نمایندگی موسسات تجاری

۱	دفاتر (پست، امور مشترکین تلفن همراه، فروش روزنامه و مجله)، آرایشگاه های زنانه و مطب پزشکان	محله	
۲	پلیس + ۱۰۰، آموزشگاههای خصوصی، دفاتر (وکالت، مهندسی و نقشه برداری، ثبت اسناد، ازدواج و طلاق، شرکتهای پیمانکاری و مشاور و خدمات)، آزمایشگاههای طبی و تخصصی، مراکز رادیولوژی، سالن های ورزشی کوچک، مرکز مشاوره درمانی	ناحیه	خدمات انتفاعی
۳	رائه خدمات اینترنت، دفاتر حسابرسی، مراکز ام آر آی و مشابه، آمبولانس خصوصی، درمان اعتیاد، فیزیوتراپی، مراکز کاریابی، مرکز معاینه فنی خودرو، رسانه های دیجیتال انتفاعی، رادیولوژی، مطب دامپزشکان	منطقه	
۴	دفاتر احزاب، تشکل های مردم نهاد- موسسات خیریه- اتحادیه ها، مجتمع، انجمن ها و تعاونی ها، رسانه های دیجیتال خبری، هیات های ورزشی و آموزشگاههای مذهبی (به غیر از حوزه های علمیه)	شهر	خدمات غیر انتفاعی
۵	زمین های بازی کوچک	محله	
۶	زمین های ورزشی و سالنهای کوچک ورزشی و استخرها	ناحیه	ورزشی
۷	ورزشگاهها و مجتمع های ورزشی، زورخانه ها، مجموعه های آبی ورزشی	شهر	
۸	مراکز بهداشت و تنظیم خانواده، درمانگاهها	محله	
۹	پلی کلینیک ها	ناحیه	
۱۰	مراکز انتقال خون، بیمارستانهای کمتر از ۶۴ تخت و مراکز اورژانس	منطقه	درمانی
۱۱	بیمارستانهای اصلی شهر، زایشگاهها، تیمارستانها، مراکز توانبخشی و مراکز نگهداری کودکان بی سرپرست و سالمندان، معلولین و جانبازان و درمانگاههای دامپزشکی	شهر	
۱۲	کتابخانه ها و سالنهای اجتماعات کوچک، کانون های پرورش فکری کودکان و نوجوانان، سینما	ناحیه	
۱۳	کتابخانه مرکزی و تخصصی، نگارخانه، فرهنگسرا و مجتمع های فرهنگی، سالن اجتماعات، سینما، تئاتر، سالن کسرت، موسسات و دفاتر مرکزی روزنامه و مجله، مراکز صدا و سیما	شهر	فرهنگی - هنری
۱۴	بouستان (پارک) محلهای	محله	
۱۵	بouستان (پارک) ناحیه ای	ناحیه	پارک
۱۶	بouستان (پارک) اصلی شهر	شهر	
۱۷	مسجد، حسینیه ها و فاطمیه ها	محله	
۱۸	مسجد بزرگ و مسجد جامع شهر، مصلی، مهدیه، کلیساها، کنیسه ها و آتشکده ها	شهر	مذهبی
۱۹	یستگاه های جمع آوری زباله	محله	
۲۰	یستگاه های جمع آوری زباله، ایستگاه های آتش نشانی، میدان میوه و تره بار، ورزانس ۱۱۵، جایگاههای سوخت	ناحیه	
۲۱	گورستانهای موجود - نمایشگاههای دائمی مرکز امداد و نجات هلال احمر	شهر	تجهیزات شهری
۲۲	انتقال گورستان ها، مرکز حفر بهداشتی زباله، میدان مرکزی میوه و تره بار، حمل و خارج از	خارج از	

١٢	تاسیسات شهری	محدوده شهر نقل بار	
١٣	حمل و نقل انبارداری	محله منطقه	معابر و پارکینگ های عمومی و هواپی، تصفیه خانه های آب و فاضلاب و پست ایستگاههای تنظیم فشار گاز
١٤	نظامی	محله ناحیه	معابر پارکینگ های عمومی و اتوبوس رانی شهری، پایانه های مسافربری
١٥	باغات و کشاورزی	شهر	معابر، پایانه های مسافربری درون شهری و بین شهری، ایستگاه فرودگاههای موجود، بنادر، تاسیسات مرکزی مترو، پارکینگ های بین شهری کوچک و سردهخانه ها
١٦	تاریخی	خارج از محدوده شهر	انباری های اصلی کالا فرودگاه، سیلو و سردهخانه ها
١٧	طبیعی	شهر	پادگان ها و آمادگاههای موجود نیروهای نظامی
١٨	حریم	شهر	اماكن و محوطه های تاریخی، موزه ها، بناهای یادبود، آرامگاه مشاهیر، أماكن متبرکه و حریم های تملک شده آنان
١٩	تفریحی - گردشگری	خارج از محدوده شهر باغ و حش	سطوحی که جهت جنگلهای طبیعی و فضای سبز دست کاشت (غیر از پارک) می یابد.
٢٠	صنعتی	گروههای الف تصویبه شماره ٦٤٦٧٧-٢٦/١٢/٧٨ هیأت مدیران با اصلاحات بعدی آن	حریم قانونی رودخانه ها، تالابها، آبگیرها، مسیلهای و راه حریم قانونی تملک راه آهن های بین شهری و تاسیسات زیربنایی آب و برق و گاز و نفت و فاضلاب هتل، مسافرخانه، مهمنانپذیر و مهمانسراهای، هتل آپارتمان و متل، شهر بازی تفریحی ویژه پارکهای جنگلی و اردوگاههای جهانگردی و پلازهای ساحلی و ... غذایی: ۱- تهییه و بسته بندی خشکبار بدون شستشو ۲- بسته بندی خرما بدون شستشو ۳- واحد تولید آب نبات و پولکی شکر پنیر و غیره تا ٣٠٠٠ تن در سال ۴- واحد تولیدی نبات (نبات ریزی) ۵- واحد تولید گز و سوهان تا ٣٠٠ تن در سال ۶- واحد بسته بندی نمک و ادویه جات ۷- واحد بسته بندی چای ۸- واحد بسته بندی قهوه ۹- واحد تولید قند حبه و کله تا ٣٠٠ تن در سال به روش نم زدن و بدون روش پخت ۱۰- واحد بسته بندی عسل ۱۱- تولید بستنی تا ١٠٠٠ تن در سال ۱۲- تولید شیرینی و نان تا ٣٠٠ تن در سال ۱۳- آسیاب و تولید آرد گندم و جو تا ٣٠٠ تن در سال

<p>۱۴- واحد بسته بندی کره و سایر لبندیات تا ۱۰۰ تن در سال</p> <p>۱۵- تولید بیسکویت و شکلات تا ۳۰۰ تن در سال</p> <p>۱۶- واحد رشته بری تا ۳۰۰ تن در سال</p> <p>۱۷- واحد ماکارونی سازی تا ۳۰۰ تن در سال</p> <p>۱۸- واحد تولید آج موم (مخصوص کندوی عسل)</p> <p>۱۹- واحد بسته بندی سبزیجات و میوه جات</p> <p>۲۰- واحد تولید یخ (صرفاً در مناطق صنعتی درون شهری بایستی استقرار یابند.)</p> <p>۲۱- واحد تولیدی نان بستی</p> <p>۲۲- واحد بسته بندی گلاب</p> <p>۲۳- واحد بسته بندی عرقیات گیاهی</p> <p>۲۴- واحد بسته بندی جو بدون عملیات بوخاری و شستشو</p> <p>۲۵- واحد سورتینگ و بسته بندی حبوبات بدون بوخاری</p> <p>۲۶- واحد تولید، بهبود دهنده کیفیت آرد</p> <p>۲۷- واحد تولید غذایی کودکان آرد غلات آماده بودن عملیات بوخاری و آسیاب</p>		
نساجی: <p>۱- واحدهای قالیبافی، زیلوبافی و نمدمالی دستی و دست بافتها</p> <p>۲- شیرازه دوزی حاشیه موکت و فرش ماشینی</p> <p>۳- جوراب بافی حداکثر سه دستگاه (با حداکثر ۱۰۰ تن در سال)</p> <p>۴- کشیافی و تربیکو بافی، گردبافی، کنن و راشل حداکثر تا سه دستگاه (یا حداکثر ۱۰۰ تن در سال)</p> <p>۵- واحد تولید لباس و پوشак حداکثر ۳۰۰۰ دست، انواع لباس و پوشак در سال</p> <p>۶- تولید طناب نخی یا کنفی، تور ماهیگیری، قیطان، انواع نوار و روبان</p> <p>۷- واحد دوزندگی لحاف و تشك و بالش بدون خط حلاجی یا استفاده از پشم شیشه</p> <p>۸- واحد پارچه چاپی روش دستی (مانند پارچه قلمکار اصفهان چاپسیلکوغیره)</p> <p>۹- پارچه بافی دستی (غیر موتوری)</p> <p>۱۰- واحد تولید فتیله نفت سوز و نوارهای صنعتی)</p> <p>۱۱- واحد تولید الیاف پروپلین</p>		
چرم: <p>۱- واحد تولید مصنوعات سراجی از قبیل کیف، دستکش، جلد چرمی و نظایر آن</p> <p>۲- واحد تولید مصنوعات پوستی، از قبیل کلاه پوستی، پوستین و موارد مشابه از پوست دباغی شده</p> <p>۳- واحد تولید بستایی کفش حداکثر تا ۹۰۰۰۰ جفت در سال</p> <p>۴- واحد تولید کفش ماشینی حداکثر ۹۰۰۰۰ جفت در سال</p> <p>۵- واحد مونتاژ دست و پای مصنوعی با استفاده از چرم</p> <p>۶- واحد مونتاژ لوازم ارتопدی با استفاده از چرم</p>		
سلولزی : <p>۱- واحد تولید جعبه مقوایی و کارتن از ورق آماده</p>		

<p>۱- واحد تولید پاکت خوار و بار و مراسلات مشابه آن</p> <p>۲- واحد تهییه کاغذ دیواری از کاغذ آماده و چاپشده</p> <p>۳- واحد تولید کاغذ و دفتر از کاغذ آماده</p> <p>۴- واحد تولید لوازم التحریر کاغذی و مقواپی از ورق آماده</p> <p>۵- واحد صحافی و چاپخانه های ساده</p> <p>۶- واحد تولید مصنوعات چوب پنبه ای</p> <p>۷- واحد نجاری و خراطی بدون انوارسازی</p> <p>۸- واحد مبل سازی و سایر مصنوعات چوبی تا ۲۰۰ مترمکعب چوب در سال بدون رنگ</p> <p>۹- تولید انواع فیلترهای کاغذی از جمله فیلترهای هوا و یا استفاده از ورق آماده</p> <p>۱۰- واحد تولید انواع دوک و لوله طاقه پیچی مقواپی و سایر مصنوعات مشابه از ورق آماده</p> <p>۱۱- تولید محصولات ساخته شده از نی و حصیر و سبد بافی از الیاف گیاهی</p> <p>۱۲- واحد بسته بندی دستمال و محصولات مشابه با استفاده از کاغذ آماده</p> <p>۱۳- واحد پرس کاری و چسباندن روکش نایلون با استفاده از روکش آماده</p> <p>۱۴- واحد تولید قایق های چوبی و بلم تا ۲۰۰ دستگاه در سال</p> <p>۱۵- واحد تهییه کاربن و استنسیل از کاغذ آماده</p> <p>۱۶- واحد تولید کلاسور و زونکن از مقواپی آماده</p> <p>۱۷- واحد تولید کلاسور و زونکن از مقواپی آماده</p>		
<p>فلزی :</p> <p>۱- واحد قلمزنی انواع فلزات</p> <p>۲- واحد تراشکاری و قطعه سازی و قالب سازی بدون ریخته گری و آبکاری حداکثر تا سه دستگاه تراش</p> <p>۳- واحد تولید درب و پنجره آهنی و آلومینیمی (صرفا در مناطق صنعتی درون شهری)</p> <p>۴- واحد تولید کانال کولر، لوله بخاری(صرفاً در مناطق صنعتی درون شهری)</p> <p>۵- واحدهای طراحی و مونتاژ حداکثر تا سه دستگاه تراش</p> <p>۶- واحد صنعتی تولید ظروف آلومینیم از ورق آماده با یک دستگاه خم کن حداکثر ۱۰۰ تن در سال صرفاً مناطق صنعتی داخل شهری</p> <p>۷- واحد مونتاژ تجهیزات گرد و غبار گیر از قطعات آماده</p> <p>۸- واحد تولید اتصالات هیدرولیک (پرس بست فلزی به دو انتهای شیلنگ فشار قوی)</p> <p>۹- واحد طراحی و مونتاژ کولر اتومبیل</p> <p>۱۰- واحد طراحی و مونتاژ کاربراتور گاز سوز</p> <p>۱۱- واحد تولید ترموموستات</p>		
<p>کانی غیر فلزی :</p> <p>۱- واحد تولید مصنوعات شیشه ای بدون کوره ذوب</p> <p>۲- واحد تولید آینه، پوکه آمپول، شیشه آزمایشگاهی بدون کوره</p>		

۳- واحد تولید مصنوعات تزئینی سنگی (صنایع دستی) ۴- واحد تولید پودر جوشکاری		
شیمیایی: ۱- واحد تولید آب مقطر ۲- واحد تولید نایلون و نایلکس و سلوفان (با استفاده از رول آماده) ۳- واحد صرفأً برش اسکاچ ظرفشویی ۴- واحد طراحی و مونتاژ نت ترمز		
دارویی، آرایشی و بهداشتی: ۱- واحد تولید مواد بهداشتی و آرایشی (فرمولاسیون) ۲- واحد اختلاط و بسته بندی پودر ازالة مو ۳- واحد تولید قرص و پودر اکسیژنه ۴- واحد تولید اکسیدان، کرم بهداشتی و صنعتی و پودر بلوندر اکسیژن ۵- واحد تولید اسانس، تنفسور، الکالوئید از مواد شیمیایی و طبیعی ۶- واحد تولید هورمون و آنتی بیوتیک		
برق و الکترونیک : ۱- واحد تولید لوازم برقی کوچک به صورت مونتاژ (نظیر زنگ اخبار و دربازکن) ۲- واحد تولید آنتن تلویزیون بدون آبکاری و لستر، از قطعات آماده ۳- واحد طراحی و تولید لوازم برقی و الکترونیکی به صورت مونتاژ مشروط بر اینکه عملیات کوره ای و عملیات تر نداشته باشد. ۴- واحد تولید لوازم پزشکی، آزمایشگاهی و آموزشی، قطعات الکترونیک ۵- واحد تولید ترانزیستور و مقاومت و غیره ۶- واحد تولید انکوباتور و سایر لوازم آزمایشگاهی بدون آبکاری ۷- واحد تولید انواع ساعت ۸- واحد طراحی و تولید تقویت کننده صوت نظیر بلندگو و آمپلی فایر به صورت مونتاژ ۹- واحد تولید رادیو و تلویزیون و لوازم صوتی و تصویری ۱۰- واحد تولید دستگاههای برقی علامت دهنده سمعی و بصری ۱۱- واحد تولید سیستم های مخابراتی مرکز تلفن ۱۲- واحد تولید لوازم الکترونیکی (کامپیوتر، لوازم اداری و لوازم دقیق الکترونیکی) ۱۳- واحد تولید کنترل های ولتاژ و فرکانس ۱۴- واحد تولید آفتمات ۱۵- واحد تولید مودم و میکرو کنترل		

۱۶- واحد طراحی و مونتاژ تایمر ۱۷- واحد تولید کارت و بردهای کامپیوتروی		
کشاورزی: ۱- واحد زنبورداری و پرورش ملکه (تا ردیف ۴ فاقد محدودیت فاصله از امکان مسکونی) ۲- واحد پرورش پرنده‌گان زینتی تا ۱۰۰ قطعه ۳- واحد پرورش کرم ابریشم ۴- واحد پرورش ماهی زینتی ۵- آزمایشگاه دامپزشکی		
ماشین سازی: ۱- واحد قالب و مدل (درجه ریخته گری، فیکچر، قالب قطعات استاندارد، قالب قید و بست و ابزار قالب، مدل ۲- واحد تجهیزات شبکه آب و فاضلاب (پمپهای دیاگرامی، کف کش، لجن کش و تجهیزات تصفیه) ۳- واحد ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل مکانیکی (آسانسور و قطعات آسانسور، پله برقی، بالاتراک، جرثقیل سقفی، جرثقیل پشت کامیونی، جک پالت بالابر و قطعات مربوطه، نوار نقاله و ... جرثقیل) ۴- واحد پمپ و کمپرسور (پمپهای خلاء و کیوم آتش نشانی، آب، کمپرسورهای صنعتی و مصرفی و گاراژی مواد فله و تلمبه های بادی)		

ماده ۱ - محدوده شهر عبارت است از حد کالبدی موجود شهر و توسعه آتی در دوره طرح جامع و تا تهیه طرح مذکور در طرح هادی شهر که ضوابط و مقررات شهرسازی در آن لازم الاجراء میباشد.

شهرداریها علاوه بر اجرای طرحهای عمرانی از جمله احداث و توسعه معابر و تأمین خدمات شهری و تأسیسات زیربنایی در چارچوب وظایف قانونی خود کنترل و نظارت بر احداث شهرگونه ساختمان و تأسیسات و سایر اقدامات مربوط به توسعه و عمران در داخل محدوده شهر را نیز به عهده دارند.

ماده ۲ - حریم شهر عبارت است از قسمتی از اراضی بلافصل پیرامون محدوده شهر که نظارت و کنترل شهرداری در آن ضرورت دارد و از مرز تقسیمات کشوری شهرستان و بخشمربوط تجاوز ننماید.

به منظور حفظ اراضی لازم و مناسب برای توسعه موزون شهرها با رعایت اولویت حفظ اراضی کشاورزی، باغات و جنگلهای هرگونه استفاده برای احداث ساختمان و تأسیسات در داخل حریم شهر تنها در چارچوب ضوابط و مقررات مصوب طرحهای جامع و هادی امکانپذیر خواهد بود.

نظارت بر احداث هرگونه ساختمان و تأسیسات که به موجب طرحها و ضوابط مصوب در داخل حریم شهر مجاز شناخته شده و حفاظت از حریم به استثنای شهرکهای صنعتی (که در هر حال محدوده قانونی و حریم شهرها و قانون شهرداریها مستثنی میباشند) به عهده شهرداریمربوط میباشد، هرگونه ساخت و ساز غیر مجاز در این حریم تخلف محسوب و با متخلفینطبق مقررات رفتار خواهد شد.

ماده ۳ تبصره ۱ - روستاهایی که در حریم شهرها واقع میشوند مطابق طرح هادی روستا دارای محدوده و حریم مستقلی بوده و شهرداری شهر مجاور حق دخالت در ساخت و ساز امور روستا را ندارد.

۳- تعریفه عوارض:

منظور تعریفه عوارض، بهای خدمات وسایر درآمدهای موضوع ماده ۳۰ آییننامه مالی شهرداری ها (مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحات بعدی) میباشد.

ماده ۳۰ آییننامه مالی شهرداری ها - هر شهرداری دارای تعرفهای خواهد بود که در آن کلیه انواع عوارض و بهاء خدمات و سایر درآمدهایی که به وسیله شهرداری و مؤسسات تابعه و وابسته به آن وصول و یا تحصیل میشود درج و هر نوع عوارض یا بهای خدمات جدیدی که وضع و تصویب میگردد یا هر تغییری که در نوع و میزان نرخ آنها صورت میگیرد درتعرفه مذکور منعکس میشود.

وزارت کشور برای طرز تنظیم تعرفه و درج تغییرات بعدی و همچنین چگونگی وضع و تشخیص و وصول انواع عوارض و درآمدها دستورالعمل جامع تهیه و برای راهنمایی به شهرداریها ابلاغ خواهد کرد.

۴- درآمد:

منظور درآمدهای قید شده در ماده ۲۹ آیین نامه مالی شهرداری ها (مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ با اصلاحات بعدی) میباشد.

ماده ۲۹ - درآمد شهرداریها به شش طبقه به شرح زیر تقسیم میشود:

۱- درآمدهای ناشی از عوارض عمومی (درآمدهای مستمر)

۲- درآمدهای ناشی از عوارض اختصاصی.

۳- بهاء خدمات و درآمدهای مؤسسات انتفاعی شهرداری.

۴- درآمدهای حاصله از وجوده و اموال شهرداری.

۵- کمکهای اعطایی دولت و سازمانهای دولتی.

۶- اعانت و کمکهای اهدایی اشخاص و سازمانهای خصوصی و اموال و داراییهایی که بهطور اتفاقی یا به موجب قانون به شهرداری تعلق میگیرد.

منظور قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران (مصوب ۱۳۷۵/۳/۰۱) با اصلاحات بعدی) می‌باشد.

۶- در قانون تغییر وزارت آبادانی و مسکن به وزارت مسکن و شهرسازی و تعیین وظایف آن مصوب ۱۳۵۳/۴/۱۶

۲- طرح جامع شهر:

طرح جامع شهر عبارت از طرح بلندمدتی است که در آن نحوه استفاده از اراضی و منطقه‌بندی مربوط به حوزه‌های مسکونی، صنعتی بازرگانی، اداری و کشاورزی و تأسیساتو تجهیزات و تسهیلات شهری و نیازمندیهای عمومی شهری، خطوط کلی ارتباطی و محل مراکزانتهای خط (ترمینال) و فرودگاهها و بنادر و سطح لازم برای ایجاد تأسیسات و تجهیزات و تسهیلات عمومی، مناطق نوسازی، بهسازی و اولویتهای مربوط به آنها تعیین می‌شود و ضوابط و مقررات مربوط به کلیه موارد فوق و همچنین ضوابط مربوط به حفظ بنا و نماهای تاریخی و مناظر طبیعی، تهیه و تنظیم می‌گردد. طرح جامع شهر بر حسب ضرورت قابل تجدید نظر خواهد بود.

۳- طرح تفصیلی:

طرح تفصیلی عبارت از طرحی است بر اساس معیارها و ضوابط کلی طرح جامع شهر نحوه استفاده از زمینهای شهری در سطح محلات مختلف شهر و موقعیت و مساحت دقیق زمین برای هر یک از آنها و وضع دقیق و تفصیلی شبکه عبور و مرور و میزان و تراکم جمعیت و تراکم ساختمانی در واحدهای شهری و اولویتهای مربوط به مناطق بهسازی و نوسازی و توسعه و حل مشکلات شهری و موقعیت کلیه عوامل مختلف شهری در آن تعیین می‌شود و نقشه‌ها و مشخصات مربوط به مالکیت بر اساس مدارک ثبتی تهیه و تنظیم می‌گردد.

۷- کمیسیون ماده ۷۷

منظور کمیسیون قید شده در ماده ۷۷ قانون شهرداری‌ها (مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱) با اصلاحات بعدی) می‌باشد.

۸-

منظور از p ارزش معاملاتی زمین و ساختمان سال ۱۴۰۱ بر مبنای اعلام سازمان امور اقتصادی و دارایی در اجرای ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم

در سال ۱۴۰۲ ضریب k برای کلیه مناطق شهر ۲ می باشد.

۱۰- واژه‌های سطح ناخالص کل بنا، تراکم ساختمان، تراکم خالص مسکونی، واحد (مسکونی، تجاری، صنعتی و...)

مجتمع مسکونی، مجتمع اداری، پیلوت، پارکینگ، و هر واژه‌ای که در این دفترچه استفاده گردیده و تعاریف آنها منطبق با تعاریف قید شده در طرح جامع یا طرح تفصیلی و ضوابط شهرسازی خواهد بود.

۱۱- کمیسون ماده ۱۰۰

منظور کمیسیون قید شده در ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها (مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ با اصلاحات بعدی) می باشد.

۱۲- واژه‌های واحد مسکونی، واحد تجاری، واحد صنعتی، واحد اداری

۱. واحد مسکونی: عبارت است از کلیه ساختمان‌هایی که برای سکونت افراد و یا خانوارها ساخته شده و شامل اطاق، آشپزخانه و سرویس لازم باشد. (بديهی است انجام پاره‌ای فعالیت‌های شخصی مندرج در قوانین نیز در آنها مجاز خواهد بود.)
۲. واحد تجاری: عبارت است از کلیه ساختمان‌هایی که برابر تبصره ذیل بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها به منظور استفاده کسب و پیشه و تجارت احداث گردیده و یا در آنها واحدهای صنفی تحت پوشش قانون نظام صنفی و یا واحدهای تابع قانون تجارت فعالیت داشته باشند.
۳. واحد صنعتی: عبارت است از کلیه ساختمان‌هایی که به منظور استفاده صنعتی و یا ایجاد کارگاه‌های صنعتی و اداری با موافقت اصولی از مراجع ذیربسط مانند وزارت جهاد، صنایع سبک و سنگین و معادن و فلزات ایجاد شده باشند.
۴. واحدهای اداری: عبارت است از کلیه ساختمان‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی، بديهی است سایر ساختمان‌هایی که از شمول بندۀای ۱، ۲، ۳ خارج باشند مشمول تعریف واحد اداری می‌شوند.
- تبصره: مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و نهادهای انقلاب اسلامی که با اصول بازرگانی اداره می‌شوند و مشمول پرداخت مالیات هستند از نظر پرداخت عوارض پذیره، تجاري محسوب می‌شوند.
- دستورالعمل اجرایی نحوه محاسبه و وصول عوارض پذیره صدور پروانه‌های ساختمانی، واحدهای تجاری، صنعتی و اداری به شماره ۲۴۱۵۰/۱۱/۳۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۳۰ وزارت کشور)

۱۳- آيین‌نامه ارزش معاملاتی ساختمان (برای جرایم کمیسیون ماده صد)

منظور آيین‌نامه موضوع تبصره ۱۱ ماده صد قانون شهرداری‌ها می‌باشد.

بخش دوم: مستندات

مستندات این مجموعه به شرح ذیل می‌باشند:

دستور العمل اجرایی موضوع تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به موجب تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها که اشعار می‌دارد: عناوین عوارض و ترتیبات وصول آن «با پیشنهاد شورای اسلامی شهرها و بخش‌ها پس از تائید شورای عالی استان‌ها تهیه گردیده و دستور العمل آن حداکثر تا پایان آذرماه هر سال توسط وزیر کشور تصویب و ابلاغ می‌شود و همچنین بند ۹ جز الف تبصره ۱ قانون مذکور که بهاء خدمات شهرداری‌ها را منحصر به عنوانی مندرج در دستور العمل مذکور داشته‌است، وزارت کشور در راستای اجرای قانون فوق الاشاره و ارتقای بهبود عملکرد شهردارها و دهیاری‌ها دستور العمل مربوط به عنوانی وبهاء خدمات و ترتیبات وصول آنها را به شرح ذیل جهت اقدام لازم ابلاغ می‌نماید.

فصل تعاریف:

ماده ۱) عوارض محلی: وجودی است که برای تأمین بخشی از هزینه‌های شهر و روستا بر مواردی اعم از اراضی، مستحداثات، تأسیسات، تبلیغات معابر و فضاهای درون شهری و روستایی و ارزش افزوده ناشی از اجرای طرحهای توسعه شهری و روستایی و دارایی‌های غیرمنقول مطابق قوانین و مقررات تعیین می‌گردد. عناوین عوارض و ترتیبات وصول آن در این دستور العمل تعیین شده است.

ماده ۲) بهای خدمات: کارمزدی است که شهرداری، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای وابسته به شهرداریها و یا دهیاریها در چهارچوب قوانین و مقررات در ازای ارائه خدمات مستقیم، وصول می‌کنند و عناوین آن در این دستور العمل تعیین شده است.

ماده ۳) قانون: منظور از قانون در این دستور العمل قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب سال ۱۴۰۱ می‌باشد.

ماده ۴) شوراهای منظور از شوراهای در این دستور العمل شوراهای اسلامی شهر و بخش می‌باشد.
فصل دوم - ضوابط تنظیم عناوین عوارض و بهاء خدمات

ماده ۵) عناوین عوارض محلی و بهاء خدمات که توسط شوراهای تصویب و جهت اجرا به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها ابلاغ می‌گردد، صرفاً محدود به عناوین مندیج در این دستور العمل خواهد بود و تصویب هرگونه عنوان عوارض و بهاء خدمات به غیر از موارد اعلام شده در این دستور العمل توسط شوراهای ممنوع می‌باشد.

ماده ۶) مسئول وصول عوارض در محدوده و حريم شهر، شهرداری و در محدوده روستا دهیاری ها می باشد. همچنین مسئول

وصول بهاء خدمات در محدوده و حريم شهر شهرداری یا سازمان ها و شرکت ها و موسسات وابسته و در محدوده روستا دهیاری می باشد عوارض و بهای خدمات روستاهای واقع در حريم شهر توسط دهیاری وصول می شود.

ماده ۷) شوراهای مکلف اند نسبت به تصویب عناوین عوارض بهای خدمات و نحوه محاسبه آنها منطبق بر ضوابط این دستور العمل و با لحاظ مقتضیات محلی بنا به پیشنهاد شهرداری یا دهیاری ها در مهلت قانونی اقدام نمایند همچنین شهرداری ها یا دهیاری ها و یا شورای روستای مربوطه در تدوین نحوه محاسبه عوارض و بهاء خدمات صرفاً می توانند از شاخص های مندرج در این دستور العمل جهت تدوین ضابطه محاسبه عوارض و بهاء خدمات استفاده نماید.

تبصره ۱) تصویب عناوین عوارض و بهاء خدمات با توجه به شرایط و مقتضیات شهرها و روستاهای صورت می گیردو هیچ ضرورتی برای تصویب همه عناوین عوارض و بهاء خدمات موضوع این دستور العمل در شهر ها و روستاهای وجود ندارد.

تبصره ۲) استفاده از شاخص ارزش معاملاتی املاک موضوع ماده ۶۴ قانون مالیات های مستقیم علاوه بر ضریب تعدیل پیشنهادی برای هر یک از شاخص ها (طبق بند ۷ قسمت الف ماده ۲ قانون) به عنوان شاخص محاسبه عوارض و بهاء خدمات بری هر یک از عناوین توسط شوراهای مجاز می باشد. صرفاً در مواردی که هیچ شاخصی جهت تدوین ضابطه محاسبه عوارض و بهاء خدمات و ترتیبات وصول آن در جدول مربوطه تعیین نشده است، پیشنهاد دهندهان می توانند با توجه به عنوان و مقتضیات محلی و با رعایت ضوابط نسبت به تعریف شاخص و استفاده از آن در رابطه محاسبه میزان عوارض و بهاء خدمات استفاده نمایند.

ماده ۸) مطابق با بند ۸ ماده ۲ قانون حداکثر نرخ رشد عوارض برای سال بعد نسبت به سال جاری برابر با میزان نرخ تورم اعلامی توسط مرکز امار ایران با احتساب میانگین نرخ تورم یک ساله سه ماهه سال گذشته و نه ماهه سال جاری خواهد بود ماده ۹) عناوین و نرخ عوارض و بهاء خدمات مصوب توسط شوراهای باید برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی یکسان باشد و نباید بین اشخاص در ضوابط محاسبه هیچ گونه تفاوت و تبعیض ایجاد گردد.

ماده ۱۰) از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، وضع هر نوع عنوان عوارض و بهاء خدمات و وصول عناوین عوارض و بهاء خدمات که قبل از تصویب شوراهای رسیده است ممنوع می باشد کلیه عناوین عوارض و بهاء خدمات محلی که قبل از این دستور العمل تصویب و وصول می گردیده است از ابتدا سال ۱۴۰۲ ملغی گردیده و صرفاً عوارض و بهاء خدمات مصوب مندرج در دفترچه تعریفه عوارض و بهاء خدمات سال ۱۴۰۲ که با رعایت قوانین و مقررات این دستورالعمل تصویب می گردد قابل وصول می باشد.

ماده ۱۱) مهلت قانونی پرداخت عوارض و بها خدمات باید پس از تصویب شورا در صورتحساب (اعم از الکترونیکی یا چاپی)

توسط صادر کننده به مودی ابلاغ گردد.(رعایت ماده ۹ قانون درآمد پایدار در این بخش ضرورت دارد)

ماده ۱۲) شهرداری ها مکلف هشتند عوارض و بها خدمات را هر سال به مودیان مشمول ابلاغ نمایند.

ماده ۱۳) مبالغ مربوط به عوارض و بها خدمات که قبل از ابلاغ این دستور العمل قطعی و نحوه پرداخت آن با مودی مشخص و در حال وصول می باشد طبق قوانین مربوطه وصول می شود.

ماده ۱۴) مستند به بند ۱ ماده ۵۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ (تنفیذ تبصره ۳ ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۸۷) قوانین و مقررات مربوط به اعطای تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوده به شهرداری و دهیاری ملغی شده است.

ماده ۱۵) کلیه افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) سازمان بهزیستی کشور به عنوان اقشار کم درآمد تلقی شده و از پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی برای یک بار و یک واحد تا سقف الگوی مصرف معاف خواهند بود و در مورد معافیت ایشارگران نیز ماده ۶ قانون جامع خدمات رفاهی به ایشارگران ملاک عمل می باشد ضمناً معافیت فقط یک بار شامل افراد مشمول می گردد.

ماده ۱۶) شهرداری ها می توانند بر اساس تکالیف مندرج در قوانین (ماده ۳۲ قانون شهرداری ها و اصلاحات بعدی) نسبت به تقسیط عوارض و بها خدمات طبق دستور العملی که به تصویب شوراها برسد، حداقل به مدت ۳۶ ماه اقدام نمایند و در صورت تقسیط شوری اسلامی شهر می تواند هنگام تصویب عوارض صدور پروانه ساختمانی هزینه تقسیط این عوارض را در اجرای ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر ارتقای نظام مالی کشور لحاظ نماید. لازم به توضیح است جرائم مشمول ضوابط این بند نخواهد بود.

ماده ۱۷) شهرداری ها و دهیاری ها مکلف اند هنگام صدور پروانه ساختمانی کلیه مطالبات معوقه و جرائم متعلقه موجود ملک را تعیین تکلیف و وصول نمایند. صدور مفاصی حساب مالی و یا گواهی نقل و انتقال منوط به تسویه حساب با شهرداری و دهیاری ها می باشد.

ماده ۱۸) در صورت استفاده از ارزش معاملاتی موضوع ماده ۶۴ قانون مالیات های مستقیم مصوب سال ۱۳۶۶ با اصلاحات و الحالات بعدی ضریب تعدیل موضوع تبصره ۳ قانون مذکور، باید در محاسبه عوارض لحاظ گردد. مبنای ارزش معاملاتی آخرين دفترچه تقویم املک ملام عمل در زمان تصویب عوارض خواهد بود ملاک عمل استفاده از مصوبه موضوع تبصره ۳ ماده ۶۴

محترم وزیران معادل ۱۶ درصد می باشد.

ماده ۲۰) مطابق تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری، شهرداری ها و دهیاری ها موظف اند با رعایت مقررات ملی ساختمان و مقتضیات محلی، تاریخ اتمام عملیات ساختمانی را طبق ضوابط مندرج در جدول ذیل در پروانه های صادره درج نمایند.

ردیف	مساحت زیر بنا(متر مربع)	حداقل زمان اتمام عملیات(ماه)
۱	۳۰۰ تا	۱۲
۲	۲۰۰۰-۳۰۰	۲۴
۳	۵۰۰۰-۲۰۰۰	۳۶
۴	۱۰۰۰۰-۵۰۰۰	۴۸
۵	بیش از ۱۰۰۰۰	۶۰

ماده ۲۰) شهرداری ها و دهیاری ها موظف اند کلیه عناوین و نحوه محاسبه آن ها را پس از طی مراحل قانونی و در بازه زمانی مندرجدر قانون برای اجرا در سال بعد از طریق پورتال سازمانی و یا رونامه کثیر الانتشار به اطلاع عموم برسانند. در صورت عدم اعلام عمومی در زمان قانونی مطابق تبصره ۳ ماده ۲ قانون با مستنکفان برخورد می گردد.

ماده ۲۱) در مواردی که شهرداری ها ، دهیاری ها و نمایندگان قانونی آن ها در طول سال موظف به ارائه خدمت جدید بشوند که بهها خدمات آن پیوست پیش بینی نشده است پس از پیشنهاد شهرداری و دهیاری ها مربوطه به شورای عالی استان ها، شورای مذکور عنوان جدید را به وزارت کشور ارسال نموده تا توسط وزیر کشور جهت اجرا به شهرداری و دهیاری ها ابلاغ گردد. پس از ابلاغ بهها خدمات شورای اسلامی مربوطه می تواند نسبت به تصویب نرخ و میزان تعرفه ابلاغی با رعایت ضوابط اقدام نماید.

ماده ۲۲) هیئت تطبیق مصوبات شوراهای در اجرای ماده ۹۰ قانون شوراهای نسبت به بررسی مصوبات شورای اسلامی و انطباق با عناوین عوارض و بها خدمات و ضوابط موضوع این دستور العمل اقدام نموده و موارد مغایر را جهت اصلاح و بازنگری به شورای مربوطه اعلام نماید. بدیهی است مسئولیت وضع هر نوع عوارض و بها خدمات خارج از چارچوب قوانین و مقررات این

دستورالعمل بر عهده پیشنهاد دهنده، شورا و هیئت انطباق خواهد بود و با متخلفین طبق ترتیبات قوانین و مقررات مربوطه
برخورد می گردد.

ماده ۲۳) عناوین عوارض و بها خدمات که به استناد سایر قوانین وضع و نحوه وصول آنها تعیین گردیده است از جمله عوارض
نوسازی و عمران شهری، اجرای طرح های ترافیکی(تصویب شورای ترافیک)، قطع اشجار، اجرای ماده ۱۵ رسیدگی به تخلفات
رانندگی، بها خدمات صدور معاينه فنی خودرو، بها خدمات فضای سبز(موضوع تباصر ماده ۴ و ماده ۸ آئین نامه اجرایی قانون
حفظ و گسترش فضای سبز)، بها خدمات مدیریت پسماند(طبق دستور العمل ابلاغی وزیر کشور) به قوت خود باقی و قابل
وصول می باشد.

ماده ۲۴) در صورت وجود اختلاف ، استنکاف و اعتراض و بها خدمات شهرداری ها موضوع در کمیسیون ماده ۷۷
شهرداری مطرح گردیده و رای کمیسیون مذکور لازم الاجرا خواهد بود همچنین در صورت وجود اختلاف ،استنکاف و اعتراض
در خصوص عوارض و بها خدمات دهیاری ها موضوع در کمیسیون مندرج در تبصره ۳ ماده ۱۰ قانون مطرح گردیده و رای
کمیسیون مربوطه قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۲۵) کلیه مطالبات شهرداری ها که بالای یک میلیارد ریال باشدطبق تبصره ۲ ماده ۱۰ قانون جز اسناد لازم الاجزا بوده
و باید طبق مقررات مربوط به اسناد رسمی عمل شود(موارد کمتر از یک میلیارد ریال مربوط به عوارض و بها خدمات
مشمول ماده ۲۶ این دستور العمل خواهد شد.

ماده ۲۶) پیشنهاد عناوین عوارض هر سال باید حداکثر تا پایان دی ماه به شورای مربوطه ارائه شود شورا مکلف است حداکثر
تا پانزدهم بهمن ماه نسبت به تصویب عناوین پیشنهادی اقدام نموده و تصویب شوراس اسلامی نرسد تعریفه سال قبل ملاک عمل
ارسال نماید.

تبصره)در صورتی که در مهلت تعیین شده عناوین عوارض به تصویب شوراس اسلامی نرسد تعریفه سال قبل ملاک عمل
خواهد بود شرایط این تبصره در خصوص عوارض ملاک عمل در سال ۱۴۰۲ اعمال نمی شود.

۱- در قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی (مصوب ۱۳۹۰/۱/۱۶

ماده ۳۶ بند ب - عوارض حاصل از چشمهای آب معدنی و درمانی در محدوده شهرستانهایی که ظرفیت توسعه گردشگری
دارند، با طی مراحل قانونی در اختیار شهرداری ها یا دهیاری های همان منطقه قرار می گیرد. منابع حاصله متناسب با دریافت

عارض که به پیشنهاد شورای اسلامی شهر یا روستا به تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان می‌رسد، با تصویب کمیته برنامه‌ریزی شهرستان صرف زیرساخت‌های گردشگری همان منطقه می‌شود.

۲- در قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵)

ماده ۱۷۴- شوراهای اسلامی و شهرداریها و سایر مراجع ذی‌ربط موظفند تا پایان سال اول برنامه از طریق تدوین نظام درآمدهای پایدار شهرداریها با اعمال سیاستهای ذیل اقدام نماید :

الف - کاهش نرخ عارض صدور پروانه ساختمانی در کاربریهای تجاری، اداری، صنعتی متناسب با کاربریهای مسکونی همان منطقه با توجه به شرایط اقلیمی و موقعیت محلی و نیز تبدیل این عارض به عارض و بهای خدمات بهره‌برداری از واحدهای احدهای این کاربریها و همچنین عارض بر ارزش افزوده اراضی و املاک، ناشی از اجرای طرحهای توسعه شهری

ب - تعیین سهم شهرondان در تأمین هزینه‌های خدمات عمومی و شهری، نگهداری، نوسازی و عمران شهری و همچنین تعیین سهم دولت در ایجاد زیرساختهای توسعه، عمران شهری و حمل و نقل

ج - تبدیل عارض موضوع درآمد شهرداریها از عارض بر املاک به عارض ناشی از مصرف و خدمات

د - تعیین ضمانت اجرائی برای وصول عارض، بهای خدمات و سایر درآمدهای قانونی شهرداریها

ه - افزایش تراکم زمینهای مشجر با سطح اشغال کمتر نسبت به زمینهای غیرمشجر با سطح اشغال بیشتر

و - تقویت ساز و کارهای مدیریت و نظارت بر هزینه‌کرد شهرداری

ز - برونسپاری وظایف قابل واگذاری و هدایت بودجه شهرداریها به سمت هزینه کرد در حوزه وظایف اصلی و قانونی آنها و ممنوعیت پرداخت هرگونه هزینه از اعتبارات شهرداری به دستگاههای اجرائی

۳- در ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری (پاکسازی و بهسازی نماها و جداره‌ها، مناسب سازی معابر پیاده راهی و پیاده روها، ساماندهی به منظر شهری) مصوب ۱۳۸۷/۹/۲۵

بند ۶-۳-۱- به منظور ساماندهی و ایجاد هماهنگی میان تابلوهای تبلیغاتی در مقیاس شهری، به شهرداریها اختیار داده می‌شود تا نسبت به تهیه ضوابط و مقررات مربوط به محل و نحوه استقرار تابلوهای شهری (بیلبوردها)، نقاشی‌ها، جداره‌ها، استفاده از نمایشگرهای بزرگ شهری، تابلوهای تبلیغاتی، تابلوهای راهنمای شهری (نام خیابانها و میادین و ...) اقدام نماید و به تصویب «کمیته» برساند. رعایت تصمیمات «کمیته» در این زمینه برای دستگاهها، سازمانها، نهادها و مؤسسات دولتی و عمومی در الیت قرار دارد.

ماده ۵۰- برقراری هر گونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و تولیدی و همچنین ارائه خدمات که در این قانون، تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود سهام شرکتها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز، توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع می‌باشد

تبصره ۱- شوراهای اسلامی شهر و بخش جهت وضع هر یک از عوارض محلی جدید، که تکلیف آنها در این قانون مشخص نشده باشد، موظفند موارد را حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجراء در سال بعد، تصویب و اعلام عمومی نمایند.

۵- در قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوه از تولید کنندگان کالا، ارائه دهندهای خدمات و کالاهای وارداتی مصوب

۱۳۸۱/۱۰/۲۲

ماده ۵- برقراری هر گونه عوارض و سایر وجوه برای انواع کالاهای وارداتی و کالاهای تولیدی و همچنین آن دسته از خدمات که در ماده (۴) این قانون، تکلیف مالیات و عوارض آنها معین شده است، همچنین برقراری عوارض به درآمدهای مأخذ محاسبه مالیات، سود سهام شرکتها، سود اوراق مشارکت، سود سپرده گذاری و سایر عملیات مالی اشخاص نزد بانکها و مؤسسات اعتباری غیر بانکی مجاز توسط شوراهای اسلامی و سایر مراجع ممنوع معمی باشد.

تبصره ۱- وضع عوارض محلی جدید و یا افزایش نرخ هر یک از عوارض محلی، می‌بایستی حداکثر تا پانزدهم بهمن ماه هر سال برای اجرا در سال بعد تصویب و اعلام عمومی گردد.

۶- در آیین نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک موضوع قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۵

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۷/۷ بنایه پیشنهاد وزارت کشور و به استناد ماده (۹۴) و (۷۷) قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵ - و همچنین برای تعیین سیاستهای عمومی دولت موضوع بند (۱۶) ماده (۷۱) قانون فوق الذکر، آیین نامه اجرایی ماه (۷۷) و بند (۱۶) ماده (۷۱) قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی نحوه وضع و وصول عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک موضوع قانون تشکیلات، وظایف

و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران - مصوب ۱۳۷۵

ماده ۱- شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک می‌توانند برای تأمین بخشی از هزینه‌های شهر، بخش و یا شهرک مربوط اعم از هزینه‌های خدماتی، اداری و عمرانی با رعایت‌ضوابط، ترتیبات و سیاستهای موضوع این آیین نامه عوارض وضع نمایند.

ماده ۲- وضع عوارض توسط شوراهای اسلامی شهر، شهرک و بخش در حدود درآمدها، عرضه‌کالاها و خدمات و سایر موضوعهایی است که مربوط به شهر، شهرک یا بخش ذی ربط باشد.

ماده ۳- عوارض موضوع این آیین نامه از اماکن، واحدهای صنفی، تولیدی، خدماتی، صنعتی و هر گونه منبع در آمدی دیگری قابل وصول است که محل استقرار آن، در موردهای شهر، محدوده قانونی شهر، موضوع تبصره (۱) ماده (۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری - مصوب ۱۳۶۲ - و در مورد بخش و روستا، محدوده موضوع مواد (۶ و ۱۳) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری - مصوب ۱۳۶۲ - که به تصویب هیأت وزیران رسیده‌یا بررسد و در مورد شهرک‌ها محدودهای که به تصویب کمیسیون موضوع ماده (۱۳) آییننامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها - مصوب ۱۳۵۵ - رسیده است، باشد.

تبصره ۱- در صورتی که محدوده شهر و روستا تعیین نشده باشد، در مورد شهرهای محدوده‌ای که در طرح جامع موضوع بند (۳) ماده (۲) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران - مصوب ۱۳۵۱ - و در مورد روستاهای محدوده‌ای که در طرح هادی موضوع ماده (۷) اساسنامه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۶۶ -، تعیین شده است، ملاک خواهند بود.

تبصره ۲- مراجع تصمیم گیر در مورد محدوده شهر، مجاز نمی‌باشند محدوده‌هایی را که توسط سایر مراجع قانونی برای ایجاد شهرک یا مراکز جمعیتی دیگر خارج از شهرها تعیینشده یا می‌شوند، بدون جلب نظر مراجع قانونی یاد شده به حدود شهر ملحق نمایند.

ماده ۴- وصول عوارضی که طبق این آیین نامه توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و یا شهرک وضع می‌شود، در مورد عوارض شهر بر عهده شهرداری، در مورد روستا بر عهده دهیار و دهیاری و در مورد شرکها بر عهده مسئولان اجرایی شهرک مربوط خواهد بود که مطابق مقررات مربوط و ضمانتهای اجرایی آن اقدام می‌نمایند. مرجع وصول مکلف به دادن رسیدرسمی به مؤذی است.

ماده ۵- نحوه وصول عوارضی که به موجب این آیین نامه توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و یا شهرک وضع می‌شوند، توسط همان شورا تعیین می‌گردد.

تبصره - وزارت کشور به استناد ماده (۹۴) قانون تشکیلات، وظایف و انتخاباتشوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرباران - مصوب ۱۳۷۵ - و به منظور تأمین هماهنگی در شیوه محاسبه عوارض در شوراهای بخش و شهرک و همچنین ایجاد یکنواختی در نظام عوارض در سراسر کشور، آییننامه‌های لازم را تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارا **جهنمی** نماید. در خصوص شوراهای اسلامی شهر دستورالعملهای موضوع ماده (۳۰) آییننامه‌مالی شهرداریها مراعات می‌گردد.

ماده ۶- عوارضی که به موجب این آیین نامه توسط شوراهای اسلامی شهر، بخش و یا شهرکوضع می‌شود، حسب مورد برای تأمین هزینه‌های همان شهر، روستا و یا شهرک در قالبودجه مصوب شهرداری و شوراهای شهر، شهرک و بخش مربوط مصرف خواهد شد.

ماده ۷- شوراهای اسلامی شهر، بخش و شهرک می‌توانند برای تأمین تمام یا بخشی از هزینه‌های طرحهای خاص خدماتی یا عمرانی، عوارض خاصی برای مدت و مورد معین وضع نمایند. عوارضی که از این طریق وصول می‌گردد، صرفاً در همان مدت و مورد تعیین شده در مصوبه وضع عوارض، قابل مصرف می‌باشد.

ماده ۹- شوراهای می‌توانند در هنگام وضع عوارض جدید یا در زمان مقتضی نسبت به موارد معافیت، کاهش، تخفیف و لغو عوارضی که تصویب نموده‌اند، با توجه به سیاستهای مقرر در این آیین نامه اتخاذ تصمیم نمایند.

ماده ۱۴- شوراهای موظفند به هنگام تصمیم گیری راجع به عوارض علاوه بر توجه به سیاستهای عمومی دولت را به شرح ذیل مراعات نمایند:

الف - نیل به سمت خودکفایی شهرداری، دهیاری و شهرک مربوط از طریق وضع و وصول عوارض متناسب با هزینه‌های مورد نیاز؛

ب - رعایت تناسب میزان عوارض با ارایه خدمات عمومی و عمرانی به اشاره و بخش‌های مختلف اعم از دولتی و غیر دولتی؛

پ - جهت گیری به سوی وضع عوارض هایی که به صورت غیر مستقیم وصول می‌شوند؛

ت - تناسب وضع عوارض در هر محل با تولیدات و درآمدهای اهالی؛

ث - توجه به اثرات تبعی وضع عوارض بر اقتصاد محل؛

ج - هماهنگی و وحدت رویه در نظام عوارض؛

چ - رعایت اولویت وضع عوارض به صورت درصدی از قیمت فروش کالا و خدمات بر سایر روشها از جمله روش وضع عوارض مقطوع،

ح - وضع عوارض متناسب با ارزش افزوده زمین ناشی از تصمیمات مراجع قانونی و یاجرای طرحهای عمرانی؛

- خ - جلوگیری از وضع عوارض مضاعف بر کالاهای تولیدی؛
- د - توجه داشتن به رشد تولید و گسترش واحدهای تولیدی در منطقه به هنگام وضع عوارضبر تولید؛
- ذ - محاسبه وصول عوارض در مورد واحدهای تولیدی بر اساس فروش واقعی در دوره موردنظر؛
- ر - خود داری از وضع عوارض بر کالاهای صادراتی؛
- ز - توجه به اقشار کم درآمد هنگام وضع عوارض با اعطای تخفیف، معافیت و نظایر آن؛
- ژ - رعایت حال ایشارگران هنگام وضع عوارض با اعطای تخفیف، معافیت و نظایر آن؛
- س - اعمال رویه‌های تشویقی برای پرداخت به موقع عوارض؛
- ش - وضع بدون تبعیض عوارض بر اساس اصل (۳) قانون اساسی.
- تبصره - افزایش میزان عوارض موضوع این آیین نامه زودتر از یک سال صورت نخواهد گرفت و وضع عوارض جدید و افزایش عوارض قبلی عطف به مسابق نمی‌شود.
- ماده ۱۵ - نسبت عوارض شهر، روستا و شهرک با درآمدها، عرضه کالاهای خدمات و خدمات و سایر موضوعات حداکثر براساس نرخی است که سالانه توسط وزارت کشور پیشنهاد شده است و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مادام که این نسبت در هر سال به تصویب نرسیده است، نسبت تعیین شده در سال قبل مجری خواهد بود. برای تعیین حداکثر(سقف) نسبت عوارض بهدرآمدها و عواید محلی باید استاندارد هزینه‌های عمرانی، اداری و خدماتی شهرداریها توسط وزارت کشور با هماهنگی کمیته موضوع تبصره ماده (۱۱) این آیین نامه تنظیم و بهبود وزیران ارایه گردد. در تنظیم استانداردها باید سهم هزینه هایی که به موجب تصمیمات مراجع ملی یا فرا محلی در طرحهای عمرانی و یا خدماتی و یا در اجرای طرحهای جامع و هادی در شهرها، شهرکها و روستاهای ایجاد می‌شود، به طور جداگانه مشخص گردد.
- تبصره - در سال جاری و مادام که استانداردها و نسبت‌های موضوع این ماده تعیینشده‌اند، مجموع عوارض وصولی در هر محل با رعایت ماده (۳) این آیین نامه باید در مورد درآمد از حداکثر دو درصد (۰٪) درآمد سالیانه، در مورد فروش کالاهای یا خدمات بیش از حداکثر دو درصد (۰٪) قیمت عمده فروشی و در مورد دارایی و ثروت بیش از حداکثر نیم درصد ارزش معاملاتی آن با احتساب میزان عوارض قبل وصول موجود باشد.
- ماده ۱۶ - شوراهای می‌توانند براساس اختیارات قانونی خود از طریق جلب مشارکت مردمی استفاده از روش انتشار اوراق مشارکت و سایر روشها بارعايت قوانین و مقررات مربوط نسبت به تأمین منابع مالی مورد نیاز اتخاذ تصمیم نمایند.

ماده ۱۷- وزارت کشور مکلف است با همکاری سازمانها و مراکز ذی ربط آموزش‌های لازماً جهت توجیه این آیین نامه و سایر آیین نامه‌های مربوط به اعضای شوراهای ارایه‌نماید. وزارت کشور مسؤول نظارت بر حسن اجرا و رعایت این آیین نامه در مورد مصوبات مربوط به وضع عوارض توسط شوراها در سراسر کشور است.

۷- در قانون شوراها (مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۱ با آخرین اصلاحات)

- ماده ۸۰- بند ۱۶- تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود.
- ماده ۸۰- بند ۲۲- وضع مقررات و نظارت بر حفر مجاری و مسیرهای تأسیسات شهری.
- ماده ۸۰- بند ۲۵- تصویب مقررات لازم به پیشنهاد شهرداری جهت نوشتن هر نوع مطلب و یا الصاق هر نوع نوشته و آگهی و تابلو بر روی دیوارهای شهر با رعایت مقررات موضوعه و انتشار آن برای اطلاع عموم.
- ماده ۸۰- بند ۲۶- تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته به آن با رعایت آیین نامه مالی و معاملات شهرداریها با رعایت مقررات مربوط.
- ماده ۸۰- بند ۲۷- تصویب نرخ کرایه وسائل نقلیه درون شهری.
- ماده ۸۵- ماده ۸۵- شورای اسلامی شهر می‌تواند نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر طبق آیین نامه مصوب هیأت وزیران اقدام نماید.
- تبصره- عوارض، یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به وزارت کشور قابل وصول است. وزیر کشور می‌تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض را منطبق بر آیین نامه مصوب نداند نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

۸- ماده ۳۲ آیین نامه مالی شهرداری‌ها (مصوب ۱۳۴۶/۰۴/۱۲ با اصلاحات بعدی)

- ماده ۳۲- به شهرداری‌های کل کشور اجازه داده می‌شود تا به مطالبات خود را با اقساط حداقل سی و شش ماهه مطابق دستورالعملی که به پیشنهاد شهردار، به تصویب شورای اسلامی شهر مربوط می‌شود دریافت نماید در هر حال صدور مفاصل حساب موکول به تأثیه کلیه بدھی مؤدب خواهد بود.

ماده ۵۵ بند ۲۴ - صدور پروانه برای کلیه ساختمان‌هایی که در شهر می‌شود.

تبصره- شهرداری در شهرهایی که نقشه جامع شهر تهیه شده مکلف است طبق ضوابط نقشه مذکور در پروانه‌های ساختمانی نوع استفاده از ساختمان را قید کند. در صورتیکه بر خلاف مندرجات پروانه ساختمانی در منطقه غیرتجاری محل کسب یا پیشه و یا تجارت دائم شود شهرداری مورد را در کمیسیون مقرر در تبصره یک ماده ۱۰۰ این قانون مطرح نماید و کمیسیون در صورت احراز تخلف مالک یا مستأجر با تعیین مهلت مناسب که نباید از دو ماه تجاوز نماید در مورد تعطیل محل کسب یا پیشه و یا تجارت ظرف مدت یک ماه اتخاذ تصمیم می‌کند.

این تصمیم وسیله مأمورین شهرداری اجراء می‌شود و کسی که عالمًا از محل مذبور پس از تعطیل برای کسب و پیشه و یا تجارت استفاده کند به حبس جنحه‌ای از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از پنج هزار ریال تا ده هزار ریال محکوم خواهد شد و محل کسب نیز مجددًا تعطیل می‌شود.

دائم کردن دفتر وکالت و مطب و دفتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق و دفتر روزنامه و مجله و دفتر مهندسی وسیله مالک از نظر این قانون استفاده تجاری محسوب نمی‌شود.

ماده ۵۵ بند ۲۶ - پیشنهاد برقراری یا الغاء عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان عوارض اعم از کالاهای وارداتی و صادراتی کشور و محصولات داخلی و غیره و ارسال یک نسخه از تصویب‌نامه برای اطلاع وزارت کشور.

تبصره ۱- به منظور تشویق صادرات کشور نسبت به کالاهای صادراتی بیشتر از یک درصد قیمت کالا نباید وضع عوارض شود.

تبصره ۲- کالاهای عبوری از شهرها که برای مقصد معینی حمل می‌شود از پرداخت هر گونه عوارض به شهرداری‌ها عرض راه معاف می‌باشد.

تبصره ۳- ماده ۱ قانون مصوبه بهمن‌ماه ۳۳ راجع به تشویق صادرات و تولید از تاریخ تصویب این قانون طبق تبصره ۱ این بند تصحیح می‌شود.

تبصره ۴- آئین‌نامه‌های گریز از پرداخت عوارض شهرداری و استنکاف از آن با موافقت وزارتین کشور و دادگستری تنظیم و پس از تصویب هیأت وزیران به موقع به اجراء گذاشته می‌شود.

ماده ۵۵ بند ۲۷- وضع مقررات خاصی برای نامگذاری معابر و نصب لوحة نام آنها و شماره‌گذاری اماكن و نصب تابلوی الصاق اعلانات و برداشتن و محو کردن آگهی‌ها از محل‌های غیرمجاز و هرگونه اقداماتی که در حفظ نظافت و زیبائی شهر مؤثر باشند

ماده ۷۷- رفع هرگونه اختلاف بین مؤدی و شهرداری در مورد عوارض و بهای خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمان‌های وابسته به کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت کشور و دادگستری و انجمن شهر ارجاع می‌شود و تصمیم کمیسیون مذبور قطعی است. بدھی‌هائی که طبق تصمیم این کمیسیون تشخیص شود طبق مقررات اسناد لازم الاجرا، به وسیله اداره ثبت قابل وصول می‌باشد اجرای ثبت مکلف است بر طبق تصمیم کمیسیون مذبور به صدور اجرائیه و وصول طلب شهرداری مبادرت نماید در نقاطی که سازمان قضائی نباشد رئیس دادگستری شهرستان یک نفر را به نمایندگی دادگستری تعیین می‌نماید و در غیاب انجمن شهر انتخاب نماینده انجمن از طرف شورای شهرستان به عمل خواهد آمد.

ماده ۹۲- نوشتن هر نوع مطلبی یا الصاق هر نوشهای بر روی دیوارهای شهر که مخالف مقررات انجمن شهر باشد ممنوع است مگر در محل‌هائی که شهرداری برای نصب و الصاق اعلانات معین می‌کند و در این محل‌ها فقط باید به نصب و الصاق آگهی اکتفا کرد و نوشتن روی آن نیز ممنوع است متخلف علاوه بر تأدیه خسارت مالکین به پرداخت پانصد تا یک هزار ریال جریمه محکومخواهدشد.

ماده ۱۱۰- نسبت به زمین یا بناهای مخربه و غیر مناسب با وضع محل و یا نیمه تمام واقع در محدوده شهر که در خیابان یا کوچه و یا میدان قرار گرفته و منافی با پاکی و پاکیزگی و زیبائی شهر یا موazین شهرسازی باشد، شهرداری با تصویب انجمن شهر می‌تواند به مالک اخطار کند منتها ظرف دو ماه به ایجاد نرده یا دیوار و یا مرمت آن که منطبق با نقشه مصوب انجمن شهر باشد اقدام کند اگر مالک مسامحه و یا امتناع کرد شهرداری می‌تواند به منظور تأمین نظر و اجرای طرح مصوب انجمن در زمینه زیبائی و پاکیزگی و شهرسازی هر گونه اقدامی را که لازم بداند معمول و هزینه آن را به اضافه صدی ده از مالک یا متولی و یا متصدی موقوفه دریافت نماید در این مورد صورت حساب شهرداری بدواند به مالک ابلاغ می‌شود در صورتی که مالک ظرف پانزده روز از تاریخ ابلاغ به صورت حساب شهرداری اعتراض نکرد صورتی حساب قطعی تلقی می‌شود و هر گاه ظرف مهلت مقرر احتراض کرد موضوع به کمیسیون مذکور در ماده ۷۷ ارجاع خواهد شد.

صورت حساب‌هائی که مورد اعتراض‌واقع نشده و همچنین آراء کمیسیون رفع اختلاف مذکور در ماده ۷۷ در حکم سند قطعی و لازم الاجرا بوده و اجراء ثبت مکلف است بر طبق مقررات اجرای اسناد رسمی لازم الاجراء نسبت به وصول طلب شهرداری اجرائیه صادر و به مورد اجراء بگذارد.

شورای عالی استانها در سی و دومین اجلاس مورخ ۱۵/۲/۱۳۸۹ آیین نامه اجرایی ماده (۱) قانون اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۲۰/۴/۱۳۸۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام را که با هماهنگی وزارت کشور، وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت جهاد کشاورزی، سازمان حفاظت محیط زیست و شهرداری تهران تهیه و تنظیم گردیده مستند به ماده (۱) قانون مذکور به شرح مندرج در صفحات بعد تصویب نمود.

ماده ۱ تعاریف :

واژگان به کار برده شده در این آیین نامه به شرح بندهای ذیل تعریف می شوند.

الف) نهال، گیاه دارای ساقه (تنه) چوبی منفرد که محیط بن آن کمتر از پانزده سانتیمتر باشد.

ب) درخت، گیاه خشبي (چوبی) دارای ساقه منفرد اعم از درخت دارای میوه ماکول (مثمر) و سایر درختان (غیر مثمر) که محیط بن آنها از پانزده سانتیمتر کمتر نباشد.

تبصره - درخت مو با هر بن و بوته های چای مشمول این تعریف می باشد.

ج) بن درخت، محل تلاقی تنه درخت یا نهال با سطح زمین است.

در صورتی که درخت در سطح زمین به چند ساقه منشعب شده باشد بن قطورترین ساقه ملاک عمل خواهد بود و بقیه ساقه ها شاخه محسوب می شوند.

د) باغ، از نظر این آیین نامه به محلی اطلاق می شود که حداقل یکی از مشخصات ذیل را داشته باشد.

۱- داشتن حداقل ۵۰۰ مترمربع مساحت، در صورت وجود بنا و مستحداثات در زمین به طور متوسط در هر شانزده مترمربع محوطه باز خارج از ساختمان یک اصله درخت و در صورت عدم سابقه احداث بنا به طور متوسط هر بیست و پنج متر مربع یک اصله درخت مثمر و یا غیر مثمر و یا ترکیبی از آنها غرس شده باشد. قطع و امحای درختان موجب عدم احتساب تعداد درختان کسر شده در آمار (لحاظ شده در این بند) نخواهد بود.

۲- دارا بودن سند مالکیت و یا سند مادر قبل از تفکیک به عنوان باغ، باغچه، زمین مشجر، و باغ عمارت.

۳- دارا بودن سابقه رأی دایر باغ، دایر باغچه، دایر مشجر از کمیسیون ماده دوازدهم قانون زمین شهری.

۴- محل هایی که در حریم شهر توسط وزارت جهاد کشاورزی باغ شناخته شده اند.

۵- محل هایی که به تشخیص شورای اس لامی شهر باغ شناخته شده اند.

ه) فضای سبز شهری، عرصه های مشجر و دارای پوشش گیاهی در محدوده و حریم شهرها که دارای مالکیت عمومی، دولتی و خصوصی باشند.

و) قانون، منظور از قانون در این آیین نامه قانون «اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب» میباشد که در تاریخ ۱۳/۵/۱۳۸۸ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

ماده ۲- حد نصاب تفکیک در محدوده شهرها ۲۰۰۰ مترمربع و در حریم شهرها بر اساس حد نصاب مشخص شده در قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی (صرفاً در مورد باغات) و آیین نامه مصوب هیات وزیران می باشد.

ماده ۳- شهرداری مکلف است قبل از صدور پروانه ساختمانی برای بررسی هر نوع تغییر وضعیت و تعداد درختان املاک و اراضی موضوع ماده (۱) این آیین نامه و صدور پایان کار آن دسته از املاکی که پس از صدور پروانه ساختمانی وضعیت و تعداد درختان موجود در عرصه آنها دچار تغییر شده است، موضوع را از کمیسیون های ماده ۷ آیین نامه و در مورد باغات واقع در حریم شهرها قبل از صدور پروانه ساختمانی، مراتب را از دبیرخانه کمیسیون تبصره یک ماده یک قانون حفظ کاربری اراضی و باغها مستقر در سازمان جهاد کشاورزی استان استعلام نماید.

ماده ۴- کاشت، حفاظت و آبیاری درختان و فضاهای سبز معابر، میادین، بزرگراهها و بوستانهای عمومی واقع در داخل محدوده شهرها به استثنای بوستان های محیط زیست و مناطق چهارگانه موضوع بند الف ماده ۳ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست از وظایف شهرداری است.

تبصره ۱- حفظ، نگهداری و آبیاری در سایر محل های مشمول قانون به عهده مالکین، ساکنین (بهره برداران) و متصرفین آنها است.

تبصره ۲- در مورد موقوفات، متولیان و متصرفیان یا قائم مقام قانونی آنان یا مستاجرین، بهره برداران و متصرفین مسئول نگهداری و آبیاری درختان هستند.

تبصره ۳- در صورت اهمال در نگهداری درختان مشمول قانون، شهرداری موظف است با اخذ مجوز از دادستان، رأسا نسبت به آبیاری و نگهداری آنها اقدام و هزینه های متعلقه را با پانزده درصد (۱۵٪) اضافی به عنوان کارمزد از مالک دریافت نمایندگان در صورت اعلام مالک مبنی بر عدم توانایی در نگهداری درختان شهرداری مجاز است در خصوص حفظ و نگهداری درختان به مالک مساعدت نموده و تنها هزینه های مرتقبه را از وی دریافت نماید. در صورت استنکاف مالک یا متصرفی از پرداخت هزینه های فوق الذکر، اداره اجرای احکام ثبت محل با دستور دادستان مکلف است نسبت به وصول و واریز آن به حساب شهرداری طبق اجرای اسناد لازم الاجرا اقدام نماید.

ماده ۵ - برای قطع و جابجایی هرگونه درخت در معابر و اماکن عمومی، دولتی و خصوصی واقع در محدوده و حريم شهر، با درخواست مالکین، متولیان، متصدیان و اشخاص مسئول این اماکن، در موارد زیر پس از تصویب کمیسیون موضوع ماده ۷ آیین نامه، شهرداری مکلف به صدور مجوز می باشد.

(الف) درخت غیر متممری که به سن بھر وری رسیده باشد و به قصد انتفاع از چوب آن درخواست قطع داده شده باشد که در این صورت باید به جای آن که توسط مالک با متقاضی مجدداً درخت غرس شود.

چنانچه شهرداری مایل به حفظ درخت باشد، بهای عادله چوب آن را با توافق با مالک پرداخت می نماید و در صورت اختلاف بهای آن طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری تعیین و به مالک پرداخت خواهد شد.

(ب) درختی که به علت آفت زدگی، بیماری، انگل و یا علل غیر عمد دیگر خشک شده و یا احتمال سراحت آفت و بیماری از آن به دیگر درختان و گیاهان وجود داشته باشد و یا احتمال سقوط آن برود که در این صورت باید به جای آنها نهال به میزان دوبرابر محیط بن درخت غرس شود (مطابق تبصره ۲ انجام شود)

(ج) درخت در محل احداث ساختمان و یا مسیر راه، کanal و مجاری آب، خطوط انتقال برق، لوله کشی نفت، گاز ، تلفن و نظایر آن قرار گرفته باشد و یا به هر نوعی مانع از اجرای طرح های عمرانی و عمومی باشد.

(د) درخت واقع در معابر و یا میادین مانع عبور و مرور طبیعی باشد و یا وجود آن برای مالکین و ساکنین مزاحمت ایجاد کرده باشد.

تبصره ۱ - کلیه دستگاه های ارائه دهنده خدمات شهری (از قبیل آب، فاضلاب، گاز، برق، مخابرات، شرکت پخش فراورده های نفتی و شهرداری و سازمان های وابسته به آن ..) موظفند قبل از انجام هرگونه عملیات عمرانی که مستلزم قطع درختان و یا تخریب فضای سبز باشد، علاوه بر سایر مجوزهای لازم، از شهرداری (کمیسیون موضوع ماده ۷ آیین نامه) مجوز اخذ نماید.

تبصره ۲-در مورد بندهای (ج) و (د) اولویت با انتقال درختان در فصل مناسب با نظارت شهرداری و با رعایت اصول علمی و فنی می باشد و در صورت اجتناب ناپذیر بودن قطع درخت و عدم امکان واکاری می باید با رعایت اصول ایمنی به ازای درختهایی که اجازه قطع آن از طرف کمیسیون ماده ۷ این آیین نامه صادر می شود به تعداد دو برابر مجموع محیط بن ها در محل تعیین شده که شهرداری معین می کند غرس نماید.

تبصره ۳- عوارض قطع درخت موضوع این ماده طبق تعریفه ای که به پیشنهاد شهرداری به تصویب شورای اسلامی شهر می رسد، توسط شهرداری اخذ خواهد شد.

تبصره ۴- فعالیت و بپردازی از از خزانه، قلمروستان یا عمدۀ فعالیت آنها بر اساس مجوز و دستورالعمل شهرداری بلامانع است.

ماده ۶- در صورتی که شخص یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی موجبات اتلاف و امحای درختان موضوع قانون را فراهم آورند شهرداری در اجرای ماده ۳ آین نامه موظف است نسبت به تعقیب جزایی و اخذ جریمه از طریق مراجع قضایی و پیگیری جبران خسارت واردۀ اقدام نماید.

مامورین شهرداری که در اجرای ماده ۵ این قانون از انجام این وظیفه تعلل نموده و به موقع اقدام نکنند متخلف شناخته شده و مورد تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت.

ماده ۷- به منظور نظارت بر حسن اجرای قانون و آین نامه اجرایی آن و تشخیص باغات کمیسیونی مرکب از اعضای زیر در هر شهرداری تشکیل می شود.

الف) یکی از اعضای شورای اسلامی شهر به انتخاب شورا.

ب) یک نفر به انتخاب شهردار ترجیحاً معاون شهرسازی و یا معاون خدمات شهری شهرداری.

ج) مدیرعامل سازمان پارکها و فضای سبز و در صورت عدم وجود سازمان پارکها و فضای سبز در شهرداری مسئول فضای سبز شهرداری.

تبصره ۱- شهرداری موظف است برای صدور پروانه ساختمانی در عرصه های با مساحت بیش از ۵۰۰ مترمربع که در محدوده شهر واقع می باشد نظر کمیسیون فوق را اخذ نموده و مطابق آن عمل نماید.

تبصره ۲- شهرداری موظف است در کلان شهرها برای صدور پروانه ساختمانی در عرصه های بین ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ مترمربع واقع در محدوده شهر کمیسیونی مرکب از اعضای زیر را در هر یک از مناطق شهرداری تشکیل داده و نظریه کمیسیون را اخذ و مطابق آن اقدام کند.

الف) نماینده شورای اسلامی شهر به انتخاب رئیس شورا.

ب) مدیر منطقه شهرداری و در صورتی که شهردار منطقه نداشته باشد، شهردار آن شهر.

ج) نماینده مدیر عامل سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری، در صورت عدم وجود سازمان پارکها و فضای سبز در شهرداری نماینده خدمات شهری شهرداری.

تبصره ۳- جهت تشخیص باغات توسط شورای اسلامی شهر، شهرداری موظف است درخواست مالک و ذینفع یا درخواست خود را با سوابق و مدارکی که در بند «د» ماده (۱) آین نامه مذکور آمده است به کمیسیون ماده (۷) ارسال نماید و نظر

کمیسیون را که حداکثر ظرف مدت یک ماه صادر خواهد شد، به ذینفع ابلاغ کند. در صورتی که ذینفع دو ماه بعد از اخذ ابلاغ شهرداری به نظریه کمیسیون اعتراض داشته باشد، اعتراض خودرا به شهرداری تقدیم خواهد کرد. شهرداری آن را به شورای اسلامی شهر ارسال خواهد داشت. نظر شورای اسلامی شهر در مورد تشخیص باغ قطعی است. در غیر این صورت چنانچه مالک یا ذینفع پس از دو ماه به نظر کمیسیون مزبور اعتراض ننماید مصوبه کمیسیون بعنوان رأی قطعی و نظر شورای اسلامی شهر تلقی خواهد شد.

ماده ۸- متقاضیان قطع، جابجایی یا سربرداری درختان باید درخواست خود را به شهرداری محل ارایه و فرم مخصوصی که در این زمینه توسط شهرداری در اختیار آنان قرار داده می شود تکمیل و تحويل نمایند.

شهرداری مکلف است حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ تسلیم و ثبت، درخواست متقاضی را به کمیسیون ماده (۷) موضوع این آیین نامه ارجاع نماید. کمیسیون مزبور مکلف است حداکثر ظرف مدت یک ماه در خصوص درخواست متقاضی اتخاذ تصمیم نماید و شهرداری حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ ابلاغ نظر کمیسیون، موضوع را به متقاضی اعلام نماید. در صورت عدم اتخاذ تصمیم توسط کمیسیون یا تأخیر در ابلاغ پس از موعد مذکور، شهرداری مکلف است حسب تقاضای متقاضی مجوز صادر کند.

تبصره ۱- شهرداری و متقاضی تحت هیچ شرایطی قبل از دریافت مجوز لازم، مجاز به قطع درخت یا سربرداری یا جابجایی آن نخواهند بود.

تبصره ۲- شهرداری موظف است در صورت درخواست متقاضی برای جابجایی یا سربرداری درخت رعایت ضوابط و اصول علمی و ایمنی را نموده و امکانات و تسهیلات مورد نیاز را در قبال دریافت اجر و هزینه های مترتبه در اختیار متقاضی قرار دهد.

ماده ۹- کمیسیون ماده (۷) موظف است ضوابط مربوط به رعایت اصول فنی و ایمنی و همچنین نحوه استفاده از تجهیزات و امکانات شهرداری برای سربرداری و جایجایی درختان و فضاهای سبز را تدوین نموده و پس از تصویب شورای اسلامی شهر اعلام عمومی نماید.

تبصره - هرگونه جابجایی درختان توسط مالکین، متصدیان و ذینفعان و شهرداری در محدوده و حریم شهر و در معابر و اماكن عمومی و خصوصی با اخذ مجوز از کمیسیون موضوع ماده (۷) امكان پذیر است. در غیر این صورت شهرداری موظف به جلوگیری است. سربرداری و هرس طبق دستورالعملی که توسط شهرداری تهیه و ابلاغ خواهد شد صورت می پذیرد تا موجب رشد درختان و جلوگیری از خشک شدن آنها گردد.

ماده ۱۰ - در اجرای مواد (۱) و (۷) قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها و اصلاحیه های آن شهرداری موظف است شناسنامه باغات مشمول این قانون را به همراه مشخصات ذیل تهیه کرده و به روز نگهداری نماید.

الف) شماره پلاک ثبتی یا شماره نوسازی پلاک مشمول.

ب) مساحت ملک.

ج) نشانی دقیق محل شامل: شهر، منطقه، ناحیه، خیابان، کوچه، شماره، نام مالک، یا ذینفع.

د) تعداد و مشخصات هر یک از درختان مشمول قانون به تفکیک نوع مثمر و غیر مثمر.

ه) نام، مشخصات، سمت و امضای مأمور تنظیم کننده اطلاعات شناسنامه که به عنوان ضابط دادگستری شناخته می شود.

تبصره ۱ - شهرداری موظف است پس از شناسنایی، باغ های واقع در محدوده و حریم شهر آنها را روی نقشه و سامانه های مربوطه (GIS و ...) مشخص و اعلام نماید. این باغ به هیچ وجه، حتی در صورت قطع تمام درختان، بدون اخذ مجوزهای قانونی از عنوان باغ خارج نخواهد شد.

تبصره ۲ - شهرداری موظف است نسخه ای از شناسنامه تنظیمی محل مزبور را به مالک یا ذینفع یا قائم مقام قانونی وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳ - شهرداری موظف است هر سال نسبت به پلاک کوبی حداقل بیست درصد فضای سبز خود اقدام نماید.

ماده ۱۱ - شهرداری مکلف است از مشخصات درختان واقع در معابر میادین، بزرگراهها و بوستان های عمومی فهرستی شامل نوع درخت، محیط بن، محل کاشت و تاریخ گزارش، تهیه و تنظیم نموده و مراتب را با پلاک کوبی روی درختان و روی سامانه های مربوط (GIS و ...) منعکس نماید.

ماده ۱۲ - به منظور حفظ، نگهداری واحیای باغات و زمین های مشجر، شورای اسلامی شهر موظف است به منظور حفظ و نگهداری باغات خصوصی، دستورالعمل های تشویقی برای ساخت و ساز محدود در این املاک را در چارچوب قوانین و ضوابط شورای عالی شهرسازی و معماری ایران تهیه و تصویب نمایند.

ماده ۱۳ - وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری ها موظفند در جهت حفظ باغات مخصوصا در شهرهایی که سرانه فضای سبز آنها کمتر از استاندارد است در مطالعات طرح جامع شهرها حتی الامکان باغات را در کاربری فضای سبز پیش بینی نمایند.

تبصره ۱ - شهرداری ها و شورای های اسلامی شهر شرایطی فراهم نمایند تا با خرید باغات محدوده شهر، بوستان های شهری در آنها احداث و در اختیار عموم قرار گیرد.

تبصره ۲- شهرداری ها موظفند برای حفظ باغات بزرگ شهری حتی الامکان حمایت های لازم را از مالکان آنها به عمل آورند.

تبصره ۳- شهرداری ها موظفند در شهرهایی که سرانه فضای سبز آنها کمتر از استاندارد است، برنامه پنج ساله ادواری برای حفظ و گسترش فضاهای سبز شهر را تهیه و به تصویب شورای اسلامی شهر برسانند.

۱۱- ماده صد قانون شهرداری ها مصوب ۱۳۳۴/۰۴/۱۱ با اصلاحات بعدی

ماده ۱۰۰ - مالکین اراضی و املاک واقع در محدوده شهر یا حريم آن باید قبل از هر اقدام عمرانی یا تفکیک اراضی و شروع ساختمان از شهرداری پروانه اخذ نمایند.

شهرداری می تواند از عملیات ساختمانی ساختمان های بدون پروانه یا مخالف مفاد پروانه به وسیله مأمورین خود اعم از آنکه ساختمان در زمین محصور یا غیرمحصور واقع باشد جلوگیری نماید.

تبصره ۱- در موارد مذکور فوق که از لحاظ اصول شهرسازی یا فنی یا بهداشتی قلع تأسیسات و بناهای خلاف مشخصات مندرج در پروانه ضرورت داشته باشد یا بدون پروانه شهرداری ساختمان احداث یا شروع به احداث شده باشد به تقاضای شهرداری موضوع در کمیسیون های مرکب از نماینده وزارت کشور به انتخاب وزیر کشور و یکی از قضات دادگستری به انتخاب وزیر دادگستری و یکی از اعضای انجمن شهر به انتخاب انجمن مطرح می شود. کمیسیون پس از وصول پرونده به ذینفع اعلام می نماید که ظرف ده روز توضیحات خود را کتاباً ارسال دارد پس از انقضاء مدت مذکور کمیسیون مکلف است موضوع را با حضور نماینده شهرداری که بدون حق رأی برای ادائی توضیح شرکت می کند ظرف مدت یک ماه تصمیم مقتضی بر حسب مورد اتخاذ کند در مواردی که شهرداری از ادامه ساختمان بدون پروانه یا مخالف مفاد پروانه جلوگیری می کند مکلف است حداقل ظرف یک هفته از تاریخ جلوگیری موضوع را در کمیسیون مذکور مطرح نماید، در غیر این صورت کمیسیون به تقاضای ذینفع به موضوع رسیدگی خواهد کرد.

در صورتی که تصمیم کمیسیون بر قلع تمام یا قسمتی از بنا باشد مهلت مناسبی که نباید از دو ماه تجاوز کند تعیین می نماید.

شهرداری مکلف است تصمیم مذکور را به مالک ابلاغ کند. هر گاه مالک در مهلت مقرر اقدام به قلع بنا ننماید شهرداری رأساً اقدام کرده و هزینه آن را طبق مقررات آئین نامه اجرای وصول عوارض از مالک دریافت خواهد نمود.

تبصره ۲- در مورد اضافه بنا زائد بر مساحت زیر بنای مندرج در پروانه ساختمانی واقع در حوزه استفاده از اراضی مسکونی کمیسیون می‌تواند در صورت عدم ضرورت قلع اضافه بنا با توجه به موقعیت ملک از نظر مکانی (در بر خیابان‌های اصلی یا خیابان‌های فرعی و یا کوچه بن باز یا بن بست) رأی به اخذ جرم‌هایی که متناسب با نوع استفاده از فضای ایجاد شده و نوع ساختمان از نظر مصالح مصرفی باشد، تعیین و شهرداری مکلف است براساس آن نسبت به وصول جرم‌مه اقدام نماید. (جرائم نباید از حداقل یک دوم کمتر و از سه برابر ارزش معاملاتی ساختمان برای هر مترمربع بنای اضافی بیشتر باشد) در صورتی که ذینفع از پرداخت جرم‌مه خودداری نمود شهرداری مکلف است مجدداً پرونده را به همان کمیسیون ارجاع و تقاضای صدور رأی تخریب را بنماید. کمیسیون در این مورد نسبت به صدور رأی تخریب اقدام خواهد نمود.

تبصره ۳- در مورد اضافه بنا زائد بر مساحت مندرج در پروانه ساختمانی واقع در حوزه استفاده از اراضی تجاری و صنعتی و اداری کمیسیون می‌تواند در صورت عدم ضرورت قلع اضافه بنا با توجه به موقعیت ملک از نظر مکانی (در بر خیابان‌های اصلی یا خیابان‌های فرعی و یا کوچه بن باز یا بن بست) رأی به اخذ جرم‌هایی که متناسب با نوع استفاده از فضای ایجاد شده و نوع ساختمان از نظر مصالح مصرفی باشد، تعیین و شهرداری مکلف است براساس آن نسبت به وصول جرم‌مه اقدام نماید (جرائم نباید از حداقل دو برابر کمتر و از چهار برابر ارزش معاملاتی ساختمان برای هر مترمربع بنای اضافی ایجاد شده بیشتر باشد) در صورتی که ذینفع از پرداخت جرم‌مه خودداری نمود شهرداری مکلف است مجدداً پرونده را به همان کمیسیون ارجاع و تقاضای صدور رأی تخریب را بنماید. کمیسیون در این مورد نسبت به صدور رأی تخریب اقدام خواهد نمود.

تبصره ۴- در مورد احداث بنای بدون پروانه در حوزه استفاده از اراضی مربوطه در صورتی که اصول فنی و بهداشتی و شهرسازی رعایت شده باشد کمیسیون می‌تواند با صدور رأی بر اخذ جرم‌مه به ازاء هر مترمربع بنای بدون مجوز یک دهم ارزش معاملاتی ساختمان یا یک پنجم ارزش سرقفلی ساختمان، در صورتی که ساختمان ارزش دریافت سرقفلی داشته باشد، هر کدام که مبلغ آن بیشتر است از ذینفع، بلامانع بودن صدور برگ پایان ساختمان را به شهرداری اعلام نماید. اضافه بنا زائد بر تراکم مجاز بر اساس مفاد تبصره‌های ۲ و ۳ عمل خواهد شد.

تبصره ۵- در مورد عدم احداث پارکینگ و یا غیرقابل استفاده بودن آن و عدم امکان اصلاح آن کمیسیون می‌تواند با توجه به موقعیت محلی و نوع استفاده از فضای پارکینگ رأی به اخذ جرم‌هایی که حداقل یک برابر و حداقل دو برابر ارزش معاملاتی ساختمان برای هر متر مربع فضای از بین رفته پارکینگ باشد، صادر نماید (مساحت هر پارکینگ با احتساب گردش ۲۵ متر مربع می‌باشد) شهرداری مکلف به اخذ جرم‌مه تعیین شده و صدور برگ پایان ساختمان می‌باشد.

تبصره ۶- در مورد تجاوز به معابر شهر، مالکین موظف هستند در هنگام نوسازی بر اساس پروانه ساختمان و طرح‌های مصوب

رعایت برهاي اصلاحی را بنمایند. در صورتی که بر خلاف پروانه و یا بدون پروانه تجاوزی در این مورد انجام گیرد شهرداری مکلف است از ادامه عملیات جلوگیری و پرونده امر را به کمیسیون ارسال نماید. در سایر موارد تخلف مانند عدم استحکام بنا،

عدم رعایت اصول فنی و بهداشتی و شهرسازی در ساختمان رسیدگی در صلاحیت کمیسیون‌های ماده صد است.

تبصره ۷- مهندسان ناظر ساختمانی مکلفند نسبت به عملیات اجرائی ساختمانی که به مسئولیت آنها احداث می‌گردد از لحاظ انطباق ساختمان با مشخصات مندرج در پروانه و نقشه‌ها و محاسبات فنی ضمیمه آن مستمرة نظارت کرده و در پایان کار مطابقت ساختمان با پروانه و نقشه و محاسبات فنی را گواهی نمایند. هر گاه مهندس ناظر بر خلاف واقع گواهی نماید و یا تخلف را به شهرداری اعلام نکند و موضوع منتهی به طرح در کمیسیون مندرج در تبصره یک ماده صد قانون شهرداری و صدور رأی جریمه یا تخریب ساختمان گردد شهرداری مکلف است مهندس ناظر را در صورت ثبوت تقصیر برابر قانون نظام معماري و ساختماني حسب مورد با توجه به اهميت موضوع به ۶ ماه تا سه سال محرومیت از کار و در صورتی که مجدداً مرتکب تخلف شود که منجر به صدور رأی تخریب به وسیله کمیسیون ماده صد گردد به حداکثر مجازات محکوم کند. مراتب محکومیت از طرف شورای انتظامی نظام معماري و ساختماني در پروانه اشتغال درج و در یکی از جرائد کثیرالانتشار اعلام می‌گردد. شهرداری مکلف است تا صدور رأی محکومیت به محض وقوف از تخلف مهندس ناظر و ارسال پرونده کمیسیون ماده صد به مدت حداکثر ۶ ماه از اخذ گواهی امضاء مهندس ناظر مربوطه برای ساختمان جهت پروانه ساختمان شهرداری خودداری نماید. مأموران شهرداری نیز مکلفند در مورد ساختمان‌ها نظارت نمایند و هر گاه از موارد تخلف در پروانه به موقع جلوگیری نکنند و یا در مورد صدور گواهی انطباق ساختمان با پروانه مرتکب تقصیری شوند طبق مقررات قانونی به تخلف آنان رسیدگی می‌شود و در صورتی که عمل ارتکابی مهندسان ناظر و مأموران شهرداری واجد جنبه جزائی هم باشد از این جهت نیز قابل تعقیب خواهد بود.

در مواردی که شهرداری مکلف به جلوگیری از عملیات ساختمانی است و دستور شهرداری اجرا نشود می‌تواند با استفاده از مأموران اجرائیات خود و در صورت لزوم مأموران انتظامی برای متوقف ساختن عملیات ساختمانی اقدام نماید.

تبصره ۸- دفاتر اسناد رسمی مکلفند قبل از انجام معامله در مورد ساختمان‌ها گواهی پایان ساختمان و در مورد ساختمان‌های ناتمام گواهی عدم خلاف تاریخ انجام معامله را که توسط شهرداری صادر شده باشد ملاحظه و مراتب را در سند قید نمایند.

در مورد ساختمان‌هایی که قبل از تصویب قانون ۶ تبصره الحاقی به ماده صد قانون شهرداری‌ها (۱۳۵۵/۱۱/۲۴) معامله انجام گرفته و از ید مالک اولیه خارج شده باشد در صورتی که مورد معامله کل پلاک را شامل نگردد گواهی عدم خلاف یا برگ پایان ساختمان الزامی نبوده و با ثبت و تصریح آن در سند انجام معامله بلامانع می‌باشد.

در مورد ساختمان‌هایی که قبل از تاریخ تصویب نقشه جامع شهر ایجاد شده در صورتی که اضافه بناء جدیدی حادث نگردیده باشد و مدارک و اسناد نشان دهنده ایجاد بنا قبل از سال تصویب طرح جامع شهر باشد با ثبت و تصریح مراتب فوق در سند مالکیت انجام معامله بلامانع می‌باشد.

تبصره ۹ - ساختمان‌هایی که پروانه ساختمان آنها قبل از تاریخ تصویب نقشه جامع شهر صادر شده است از شمول تبصره ۱ ماده صد قانون شهرداری معاف می‌باشند.

تبصره ۱۰ - در مورد آراء صادره از کمیسیون ماده صد قانون شهرداری هر گاه شهرداری یا مالک یا قائم مقام او از تاریخ ابلاغ رأی ظرف مدت ده روز نسبت به آن رأی اعتراض نماید، مرجع رسیدگی به این اعتراض کمیسیون دیگر ماده صد خواهد بود که اعضای آن غیر از افرادی باشند که در صدور رأی قبلی شرکت داشته‌اند. رأی این کمیسیون قطعی است.

تبصره ۱۱ - آئین نامه ارزش معاملاتی ساختمان پس از تهیه توسط شهرداری و تصویب انجمن شهر در مورد اخذ جرائم قابل اجراست. و این ارزش معاملاتی سالی یکبار قابل تجدیدنظر خواهد بود.

بخش سوم:

معافیت‌ها

موارد معافیت‌های قید شده در این مجموعه که به عنوان نمونه از کل معافیت‌ها درج گردیده است فقط برای زمان قید شده در هر قانون یا آئین‌نامه می‌باشد.

در صورتی که قوانین دیگری در خصوص معافیت‌ها وجود دارد که در این مجموعه قید نگردیده و یا معافیت‌هایی که بعد از انتشار این تعریفه وضع و ابلاغ گردند، آن معافیت‌ها قابل اجرا خواهند بود.

۱- در قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور (مصوب ۱۲/۲۷/۱۳۹۶ با اصلاحات بعدی)

- ۱- تبصره ۶ بند ع- در راستای اجرای جزء(۲) بند (ج) ماده(۸۰) قانون برنامه ششم توسعه، افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی و خیرین مسکن ساز برای هر کدام از افراد تحت پوشش نهادها و سازمان های حمایتی از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه های انشعاب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنان بر اساس الگوی مصرف فقط برای یک بار معافند.
- ۲- تبصره ۹ بند ه- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود به منظور ساماندهی و بهینه سازی کاربری بخشی از املاک و فضاهای آموزشی، ورزشی و تربیتی خود و با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی، نسبت به احداث، بازسازی و بهره برداری از آنها اقدام کند. تغییر کاربری موضوع این بند به پیشنهاد شورای آموزش و پرورش استان و تصویب کمیسیون ماده(۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ صورت می گیرد و از پرداخت کلیه عوارض شامل تغییر کاربری، نقل و انتقال املاک، اخذ گواهی بهره برداری، احداث، تخریب و بازسازی و سایر عوارض شهرداری معاف می باشد.

۲- در قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور (مصوب ۱۶/۰۱/۱۳۹۶)

۱. ماده ۲۲ بند ت- هرگونه تخفیف و بخشنودگی عوارض شهرداری توسط دولت ممنوع است
۲. ماده ۳۷ بند ت ردیف ۱- معافیت های فضاهای آموزشی و اداری حوزه های علمیه از پرداخت عوارض ساخت و ساز
۳. ماده ۳۷ بند ث ردیف ۱- تبصره: مساجد از پرداخت هزینه های عوارض ساخت و ساز صرفا برای فضاهای اصلی معاف می باشند.

۳- در قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (مصوب ۰۱/۰۲/۱۳۹۴)

- ماده ۵۹- شهرداری ها مکلفند حداکثر تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسیه نسبت به صدور و تحويل پروانه ساختمان متقاضی اقدام نمایند. درخواست یا دریافت وجه مازاد بر عوارض قانونی هنگام صدور پروانه یا بعد از صدور پروانه توسط شهرداری ها ممنوع است. پرداخت صد درصد (۱۰۰٪) عوارض به صورت نقد شامل درصد تخفیفی خواهد بود که به تصویب شورای اسلامی شهر می رسد. در پرداخت عوارض به صورت نسیه (قسطی و یا یکجا) نیز به میزانی که به تصویب شورای اسلامی شهر می رسد حداکثر تا نرخ مصوب شورای پول و اعتبار به مبلغ عوارض اضافه می شود. شهرداری ها مکلفند در صورت عدم اجرای طرح با کاربری مورد نیاز دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری تا پایان مهلت قانونی، بدون نیاز به موافقت دستگاه اجرایی ذی ربط با تقاضای مالک خصوصی یا تعاونی با پرداخت عوارض و بهای خدمات قانونی طبق قوانین و مقررات مربوطه پروانه صادر کنند.

ماده ۶- مشمولان این قانون برای احداث یک واحد مسکونی با زیربنای مفید تا یکصد و بیست مترمربع و بیست مترمربع تجاری در شهر محل سکونت خود از پرداخت هزینه های عوارض صدور پروانه های ساختمانی، عوارض شهرداری و نوسازی برای یک بار با معنی بنياد معاف می باشند. مفاد این ماده در احداث مجتمع های مسکونی نیز اعمال و مازاد بر تراکم شامل ایثارگران نخواهد بود.

تبصره - مشمولان این قانون از پرداخت هرگونه هزینه انشعباب آب و فاضلاب، برق و گاز و پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه خدمات انشعباب آنها برای یک بار معاف می باشند.

۵- در قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۶/۱/۱۳۹۰)

۱. ماده ۳۶ بند ۱

ب - عوارض حاصل از چشمه های آب معدنی و درمانی در محدوده شهرستانهایی که ظرفیت توسعه گردشگری دارند، با طی مراحل قانونی در اختیار شهرداری ها یا دهیاری های همان منطقه قرار می گیرد. منابع حاصله متناسب با دریافت عوارض که به پیشنهاد شورای اسلامی شهر یا روستا به تصویب شورای برنامه ریزی و توسعه استان می رسد، با تصویب کمیته برنامه ریزی شهرستان صرف زیرساخت های گردشگری همان منطقه می شود.

۲. ماده ۸۰ ردیف چ بند ۲ - تأمین مسکن نیازمندان

۲- افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و خیرین مسکن ساز برای هر کدام از افراد تحت پوشش نهادها و سازمان های حمایتی از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه های انشعباب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنان براساس الگوی مصرف، فقط برای یک بار معافند.

۳. ماده ۹۲. ردیف ج

۲- افراد تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی و خیرین مسکن ساز برای هر کدام از افراد تحت پوشش نهادها و سازمان های حمایتی از پرداخت هزینه های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و دهیاری و هزینه های انشعباب آب، فاضلاب، برق و گاز برای واحدهای مسکونی اختصاص یافته به آنان براساس الگوی مصرف، فقط برای یک بار معافند.

۴. ماده ۹۵. ردیف الف

تبصره: تبصره - مساجد، مصلی ها، اماكن صرفاً مذهبی اقلیت های دینی مصرح در قانون اساسی و حوزه های علمیه شامل مراکز آموزشی، پژوهشی و اداری از پرداخت هزینه های حق انشعباب آب، برق، گاز و فاضلاب و عوارض ساخت و ساز فقط برای فضای اصلی معاف می باشند.

ماده ۱۸۱- به منظور ارتقاء نظام برنامه‌ریزی کشور با لحاظ نمودن دو اصل آمایش سرزمین و پایداری محیطی در کلیه فعالیتهای توسعه‌ای و سرمایه‌گذاریهای ملی و استانی، ایجاد هماهنگی بخشی، منطقه‌ای و بخشی - منطقه‌ای و رعایت عدالت در توزیع منابع و فرصتها، توسعه متوازن مناطق، ارتقاء توانمندیهای مدیریتی استانها و انتقال اختیارات اجرائی به استانها و تمرکز امور حاکمیتی در مرکز، ساز و کارها و شاخصهای لازم به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره - هرگونه تخفیف، بخشدگی حقوق و عوارض شهرباریها توسط دولت و قوانین مصوب منوط به تأمین آن از بودجه عمومی سالانه کشور است. در غیر این صورت بخشدگی و تخفیف حقوق و عوارض شهرباری ممنوع است.

۷- در قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن (مصطف ۱۳۸۷/۲/۲۵)

ماده ۱۶- کلیه طرحهای تولید مسکن ویژه گروههای کمدرآمد و طرحهای تولید مسکن در بافت‌های فرسوده شهرها مشمول تخفیف حداقل پنجاه‌درصد(۵۰٪) هزینه‌های عوارض‌ساخت و تراکم ساخت و تقسیط بدون کارمزد باقیمانده می‌باشد.

دولت موظف است معادل صدرصد(۱۰۰٪) تخفیف اعمال شده از سوی شهرباریها ناشی از اجراء این قانون و سایر قوانین را در لوایح بودجه سنواتی منظور و پرداخت نماید.

۸- در قانون مالیات بر ارزش افزوده (مصطف ۱۳۸۱/۱۰/۲۲ با اصلاحات بعدی)

تبصره ۳ ماده ۵۰- قوانین و مقررات مربوط به اعطاء تخفیف یا معافیت از پرداخت عوارض یا وجوده به شهرباری‌ها و دهیاری‌ها ملغی می‌گردد.

ماده ۵۲- از تاریخ لازم‌اجراءشدن این قانون، قانون اصلاح موادی از قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و چگونگی برقراری و وصول عوارض و سایر وجوده از تولیدکنندگان کالا، ارائه‌دهندگان خدمات و کالاهای وارداتی مصوب ۱۳۸۱ و اصلاحیه بعدی آن و سایر قوانین و مقررات خاص و عام مغایر مربوط به دریافت هرگونه مالیات غیرمستقیم و عوارض بر واردات و تولید کالاهای و ارائه خدمات لغو گردیده و برقراری و دریافت هرگونه مالیات غیرمستقیم و عوارض دیگر از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاهای و ارائه دهنده‌گان خدمات ممنوع می‌باشد. حکم این ماده شامل قوانین و مقررات مغایری که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام است، نیز می‌باشد.

موارد زیر از شمول حکم این قانون مستثنی می‌باشد :

۱- قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران؛

۲- قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن؛

۳- قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲/۶/۷؛

- ۴- قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۹/۵؛
- ۵- قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۲؛
- ۶- عوارض آزاد راهها ، عوارض موضوع ماده (۱۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۴/۱۲/۲۶؛
- ۷- قانون نحوه تأمین هزینه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و اتاق تعاون مصوب ۱۳۷۲/۸/۱۱ و اصلاحات بعدی آن؛
- ۸- ماده (۶۳) و (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸.
- تبصره- هزینه، کارمزد و سایر وجهی که از درخواست کننده در ازاء ارائه مستقیم خدمات خاص و یا فروش کالا که طبق قوانین و مقررات مربوطه دریافت می‌شود و همچنین خسارات و جرائمی که به موجب قوانین و یا اختیارات قانونی لغو نشده دریافت می‌گردد، از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.
- مصادیق خدمات خاص، نحوه قیمت‌گذاری و میزان بهای تعیین شده برای خدمات موضوع این تبصره به پیشنهاد دستگاه اجرائی مربوط و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد.

۹- در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

ماده ۵- تخفیف دادن کلیه هزینه‌های تخصیص شبکه، انشعابات و هزینه‌های خدمات نظام مهندسی را به میزان ۵۰ درصد برای خانواده‌های دارای سه فرزند زیر بیست سال و به میزان هفتاد درصد برای خانواده‌های حداقل چهار فرزند زیر بیست سال برای یک بار و همچنین هزینه عوارض پرونده ساختمانی را به میزان ده درصد (۱۰٪) برای خانواده‌های دارای حداقل ۳ فرزند زیر بیست سال

- ۱۰- به استناد نامه شماره ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ مورخ ۲۳۴۳۸۹ مقام عالی وزارت تعریف احداث بنای پروژه‌های طرح نهضت ملی مسکن شامل ۵۰ درصد تخفیف می‌باشد.

بخش چهارم:

نکات الزامی برای اجرای تعریفه

دستور العمل تقسیط عوارض و مطالبات شهرداری مهاجران

ماده ۱: این آیین نامه در راستای تقسیط مطالبات موضوع ماده ۷۳ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی در خصوص اصلاح ماده ۳۲ آیین نامه مالی شهرداری ها مبنی بر اختیار تقسیط و ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور تنظیم می گردد.

ماده ۲: اصل بر پرداخت نقدی کلیه عوارض و مطالبات شهرداری است.

ماده ۳: در صورتی که شهروندان توانایی پرداخت بدھی خود به شهرداری بصورت یکجا (نقدی) نداشته باشد میتوانید بدھی خود را بشرح ماده ۵ حداکثر تا ۳۶ ماه تقسیط و پرداخت نمایند.

ماده ۴: کلیه مطالبات شهرداری مشمول مقررات این دستور العمل می باشند.

تبصره ۱- مطالبات شهرداری از ادارات، سازمانهای دولتی، نهاد عمومی انقلاب اسلامی، نیروهای نظامی و انتظامی و بانک ها و... که بنحوی از بودجه دولتی سهم دارند قابل تقسیط نمی باشد.

ماده ۵: چنانچه مودی تقاضای تقسیط بدھی خود ناشی از عوارض را داشته باشد به باقی مانده ناشی از عوارض به ازای هر سال معادل ۶ درصد

عوارض اضافه خواهد شد بر اساس فرمول

A=اضافه عوارض ناشی از تقسیط B=باقی مانده بدھی ناشی از عوارض M=مهلت اقساط به ماه C=۶ درصد

تبصره ۱- عوارض و مطالبات حداکثر در ۳۶ قسط بر اساس توانایی مودی و صلاحیت شهرداری

تبصره ۲- شهرداری راسا با درخواست تقسیط مطالبات مودی تا حداکثر ۳۶ ماه موافقت می نماید.

تبصره ۳- در صورت عدم امکان پرداخت نقدی تا حداکثر ۱۰ درصد میزان نقدی پیشنهادی موضوع تبصره ۱ توسط شهرداری قابل تعديل است.

ماده ۶: از مدیون اصلی به تعداد اقساط تعیین شده و مبلغی که هر ماه می بایست پرداخت نماید چک معتبر از بانک های عامل به تاریخ سرسید اقساط معین دریافت می شود.

تبصره ۱- چنانچه متقاضی تقسیط به تعداد اقساط تعیین شده قادر به تسلیم چک نباشد می تواند به ازای هر دو قسط ماهانه و یا هر سه قسط ماهانه یک فقره چک با تشخیص مدیر مربوطه تسلیم شهرداری نماید.

تبصره ۲- در خصوص مودیان دارای شرایط خاص که قادر به واگذاری تعداد مورد نظر چک نمی باشند با واگذاری یک فقره چک به صورت ضمانت پرداخت در وجه شهرداری اقدام نمایند و این قبیل مودیان موظف می باشند ماهانه با دریافت فیش اقساط اقدام به تادیه حقوق شهرداری نمایند.

تبصره ۳- در صورت تأخیر در پرداخت سه قسط ماهانه و یا قسط دو ماهه و سه ماهه مطالبات باقیمانده با لحاظ عوارض ناشی از تقسیط مندرج در قرارداد تقسیط تبدیل به حال شده و شهرداری می تواند اقدام قانونی از طریق مبادی و مراجع قانونی ذیربطری برای وصول کلیه مطالبات خود بعمل آورد.

ماده ۷: در زمان صدور گواهی پایان کار و نقل و انتقال کلیه چک های تقسیط حال شده و جواب استعلام نقل و انتقالات منوط به پرداخت نقدی کلیه بدھی است.

ماده ۸: در صورتیکه متقاضی تقاضای پرداخت به صورت تقسیط را داشته باشد با تکمیل فرم درخواست تقسیط که در هنگام تقسیط با شهرداری منعقد می نماید مکلف به پرداخت مانده بدھی خواهد بود.

ماده ۹: کلیه موارد و تبصره های قرارداد تقسیط جز لاینفک این دستور العمل می باشد.

ماده ۱۰: چنانچه مودی بنا به دلایل تقاضای تطویل مهلت پرداخت چک های سر رسید را داشته باشد شهرداری در صورت تشخیص و صلاحیت برای هر پرونده مودی در سال فقط یک بار آن هم یک فقره چک و حداکثر با دو ماده مهلت با دریافت کارمزد موضوع ماده ۵ به صورت نقدی موافقت خواهد نمود.

این دستور العمل در ۱۰ ماده و ۷ تبصره تنظیم و تصویب می گردد.

نکات الزامی برای اجرای تعریف

- ۱- در صورتیکه واژه‌ای در تعاریف مجموعه قید نگردیده باشد ملاک تعاریف و مفاهیم قید شده در ضوابط و مقررات شهرسازی و آبین‌نامه مالی شهرداری‌ها و قانون شهرداری‌ها می‌باشد.
- ۲- در کلیه مواردی که شهرداری مجاز به صدور پرونده ساختمان نمی‌باشد ولی مالک یا مالکین بدون مجوز شهرداری نسبت به احداث بنا اقدام می‌نمایند. شهرداری مکلف است پرونده تخلف را به کمیسیون ماده صد ارجاع و در صورت صدور رای ابقاء بنا توسط کمیسیون علاوه بر اخذ جریمه عوارض مربوطه نیز وصول می‌گردد (منجمله پیشروی طولی، مازاد بر ارتفاع، مازاد بر سطح اشغال و...)
- ۳- در صورتیکه ملک دارای چند بر باشد مبنای محاسبه عوارض ارزش معاملاتی و قیمت منطقه‌ای گرانترین بر می‌باشد.
- ۴- مرجع وصول مبالغ این تعرفه شهرداری می‌باشد
- ۵- مودی پرداخت مبالغ این تعرفه مالک یا در صورت تشخیص شهرداری ذینفع می‌باشد.
- ۶- به استناد ماده ۸ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی کلیه تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی و موارد مشابه مشمول تعرفه عوارض صنایع می‌باشند فلذا در این تعرفه برای هر بخش عوارض پیش‌بینی گردیده تا زمانی که ماده ۸ قانون فوق حاکم است. موارد با تعرفه صنایع محاسبه و در صورتیکه ماده ۸ لغو یا تغییراتی در آن حاصل گردد براساس این تعرفه عوارض محاسبه خواهد شد.
- ۷- برای صدور مجوز احداث بنا مازاد بر تراکم اخذ مجوز از کمیسیون ماده ۵ ضروری می‌باشد ولی در صورتیکه مالک بدون مجوز شهرداری بنای مازاد بر تراکم بنا احداث نماید بعد از طرح موضوع در کمیسیون ماده صد، در صورتیکه رأی ابقاء بنا ساختمان صادر شود، عوارض مازاد تراکم علاوه بر جریمه کمیسیون ماده صد برابر ارقام جداول این تعرفه وصول می‌گردد.
- ۸- محاسبه عوارض و ارقام قید شده در این تعرفه به ازای هر مترمربع مساحت می‌باشد مگر در مواردی که توضیحات دیگری داده شده باشد
- ۹- در تمام تعرفه عبارتست از ارزش معاملاتی زمین و ساختمان بر مبنای اعلام سازمان امور اقتصادی و دارایی در سال ۱۴۰۱ در اجرای ماده ۶۴ قانون مالیاتهای مستقیم .
- ۱۰- ضریب کاربری(K) : ضریب کاربری که در این دفترچه K ذکر شده است برابر ۲ می‌باشد.
- ۱۱- شهرداری می‌تواند با مصوبه شورای اسلامی شهر در طی سال نسبت به اعمال تخفیف عوارض تاسقف ۲۵ درصد اقدام نماید

دفتر دوم

تعریفه

فصل اول : عوارض

تعارفه شماره ۱ - عوارض زیر بنا (احداث اعیانی) از نوع مستکونی بصورت تک واحدی تا حد تراکم یابه ۱۴۰۲

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	تازیر بنا ۲۰۰ متر مربع	عوارض زیر بنا (احداث اعیانی) صدور پروانه ساختمانی مجتمعها و آپارتمانهای مسکونی (منظور از مساحت مندرج در هر ردیف کل مساحت بنای احداثی می باشد).	عوارض زیر بنا مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای ابقاء در ۱۰۰ کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون دارد	عوارض زیر بنا مازاد مجوز لازم از شهرداری و یا در هر طبقه بیش از یک واحد مسکونی احداث گردد.	تبصره (۱): منظور از واحد مسکونی چند واحدی اعیانی است که با اخذ تبصره (۲): در محاسبه این عوارض مساحت اعیانی صرفاً در حد تراکم پایه بر اساس ضوابط شهرسازی ملاک عمل قرار می گیرد.
۲	تازیر بنا ۴۰۰ متر مربع	تازیر بنا ۴۰۰ متر مربع	۵/۵ Pk	۵/۵ Pk	تبصره (۳): مساحت مشاعرات اعم از پارکینگ، پیلوت، زیرزمین، خریشته، سرپله، راه پله، داکتها، آسانسور، شوینگ زباله و شامل محاسبه عوارض نمی گردد. مساحت سقف خریشته برابر ضوابط طرح هادی بوده و بیش از آن در حکم اضافه بنا و علاوه بر جریمه مشمول عوارض نیز خواهد بود. (زیر بنا منطبق با ضوابط طرح مصوب شهری لحاظ می شود).
۳	تازیر بنا ۶۰۰ متر مربع	تازیر بنا ۶۰۰ متر مربع	۶ Pk	۶ Pk	تبصره (۴): عوارض ساخت انباری مسکونی معادل ۵۰٪ این تعزیه محاسبه و وصول می گردد.
۴	از ۶۰۰ متر مربع تا ۱۵۰۰ متر مربع	از ۶۰۰ متر مربع تا ۱۵۰۰ متر مربع	۶/۵ Pk	۶/۵ Pk	تبصره (۵): در مجتمعهای دارای آسانسور با توجه به امکان دسترسی یکسان به طبقات و نظر به اینکه طبقات بالاتر دارای ارزش بیشتری می باشند؛ ۱۰٪ به ضریب p (ساخت و تراکم) اضافه می گردد.
۵	از ۱۵۰۰ تا ۳۰۰۰ متر مربع	بیش از ۳۰۰۰ متر مربع	۷ Pk	۷ Pk	تبصره (۶): در صورت درخواست متقاضیان جهت احداث استخر، سونا، جکوزی (خارج از اعیانی) با رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی به ازای هر متر مربع ۵/۵ قابل وصول می باشد. چنانچه قسمتی از اعیانی برای این منظور استفاده شود در عوارض زیربنا مورد محاسبه قرار نمی گیرد.
۶	بیش از ۳۰۰۰ متر مربع	بیش از ۳۰۰۰ متر مربع			تبصره (۷): عوارض تعمیرات اساسی مثل تعویض سقف یا ستون و یا پل گذاری معادل ۲۰ درصد عوارض زیر بنا در تعزیه فوق محاسبه می شود.
					تبصره (۸): تعمیرات جزئی و یا داخلی شامل نقاشی و کف سازی و جابه جایی تیغه های داخلی شامل پرداخت عوارض تعمیرات نمی گردد.

ردیف	نوع عوارض مأخذ و نحوه	محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	عوارض احداث یک متر مربع از یک واحد تجاری	۱۸ pk	عوارض احداث در زیرزمین	عوارض زیر بنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای ابقاء در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها بر اساس همین عنوانین محاسبه می گردد از زیر بنای احداثی یک از عنوانین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	تبصره (۱) : عوارض احداث طبقات پایین تراز زیرزمین اول چنانچه قابلیت تجاری شدن را داشته باشد، به ازای هر طبقه پایین تراز آن ، ۱۰٪ کمتر از عوارض احداث زیرزمین اول برای هر متر مربع محاسبه خواهد شد. تبصره (۲) : در صورت نوسازی بناهای تجاری موجود که دارای پروانه ساختمانی تجاری از شهرداری یا مجوز کاربری تجاری از کمیسیون ماده پنجمی باشند تا میزان مساحت قبل ، ۵۰٪ عوارض احداث ملاک محاسبه قرار می گیرد. تبصره (۳) : مدارک اثبات تجاری بودن ملک قبل از تأسیس شهرداری شامل حدافل دو مورد از : پروانه کسب از اتحادیه ، قبوض آب، برق، گاز، برگ پرداخت مالیات سالیانه، پروانه تجاری مبنی بر تجاری بودن آنرا مراجعت ذیصلاح است که در این صورت وضعیت موجود تلقی شده و مشمول پرداخت هیچ عوارض و یا جریمه ای نخواهد شد و بعد از تأسیس شهرداری وجود هر یک از این مدارک صرفاً سال وقوع تخلف را برای محاسبه جریمه و همچنین عوارض سالهای قبل مشخص خواهد نمود و در خصوص افرادی که نسبت به پرداخت عوارض سالیانه کسب در سالهای قبل اقدام نموده اند به استناد تبصره ۳ ماده ۲۷ قانون نظام صنفی کشور؛ برگ پرداخت عوارض موجب احراز حقوق صنفی نخواهد بود. تبصره (۴) : در صورت تبدیل یک واحد به دو واحد ضمن ارجاع موضوع به کمیسیون ماده صد در صورت ابقاء مابه التفاوت ضریب تک واحدی و چند واحدی با اعمال ۱۰ سال صدور حکم ابقاء پرداخت می شود. ضمناً موضوع تأمین پارکینگ واحد موردنظر طبق ضوابط طرح تفصیلی و با حکم کمیسیون ماده صد می باشد.
۲	عوارض احداث در همکف	۲۲ pk	عوارض احداث در طبقه دوم	۱۶۰۰۰۰۰۰ قانون موسوم به شوراهای دستور العمل تبصره ۱۰۵ ماده ۲ قانون درآمد پادشاهی	
۳	عوارض احداث در طبقه اول	۱۸ pk	عوارض احداث در طبقه سوم به بالا		
۴	عوارض احداث در طبقه دوم	۱۶ pk	در نیم طبقه (بالکن داخل مغازه)		
۵	عوارض احداث در طبقه سوم به بالا	۱۶ pk	اباری متصل به واحد تجاری (دارای ورودی مشترک یا دیوار مشترک با واحد تجاری)		
۶	۵۰٪ احداث همان طبقه	۷۰٪ احداث همان طبقه	اباری مجزا از واحد تجاری		
۷	۴۰٪ احداث همان طبقه		مشترک یا دیوار مشترک با واحد تجاری)		
۸			مشترک یا واحد تجاری		

تعارفه شماره ۴۵ – عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری

مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع عوارض	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترقیات وصول	توضیحات
۱	در زیرزمین	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	عوارض زیر بنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای ابقاء در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهیداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد از زیر بنای احداثی یک از عناوین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	عوارض زیر بنای مازاد منظور از "چند واحد تجاری" دو واحد و بیشتر و منظور از مجتمع تجاری به مکانهایی که بیش از ۱۰ واحد تجاری احداث گردد اطلاق می گردد.	تبصره (۱) : منظور از "چند واحد تجاری" دو واحد و بیشتر و منظور از مجتمع تجاری به مکانهایی که بیش از ۱۰ واحد تجاری احداث گردد اطلاق می گردد.
۲	در همکف	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	۲۶pk	تبصره (۲) : در محاسبه عوارض احداث مجتمع های تجاری مانند پاسار، تیمچه، سرای و امثالهم، عمق جبهه اول برابر ضرایب مصوب و مازاد برآن معادل ۸۰٪ قیمت منطقه ای جبهه اول ملاک عمل می باشد.	
۳	در طبقه اول	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	۲۰pk	تبصره (۳) : عمق جبهه اول برابر ضوابط طرح تفصیلی تعیین می گردد.	
۴	در طبقه دوم	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	۱۸pk	تبصره (۴) : واحدهای تجاری که به صورت مجتمع و پاسار احداث می شوند، فضای باز مشاعی که در طول ارتفاع ساختمان امتداد داشته و تمام طبقات را از هر طبقه قابل رویت می نماید مشمول این عوارض نخواهد بود و فقط در طبقه ای که دارای سطح می باشد مشمول عوارض پذیره می شود و دیگر مشاغات نظری راهروی جلوی مغازه ها، راه پله ها، آسانسور، سرویس بهداشتی و نمازخانه نیز مشمول پرداخت عوارض پذیره می شود.	
۵	در طبقه سوم به بالا	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	۱۶pk	تبصره (۵) : در صورت نوسازی بناهای تجاری موجود که دارای پروانه ساختمانی تجاری از شهرداری یا مجوز کاربری تجاری از کمیسیون ماده پنجمی باشند تا میزان مساحت قبل ۵۰٪ عوارض احداث ملاک محاسبه قرار می گیرد	
۶	نیم طبقه (بالکن داخل مغازه)	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	۵۰٪	تبصره (۶) : واحدهای تجاری که به صورت مجتمع و پاسار احداث می شوند، فضای باز مشاعی که در طول ارتفاع ساختمان امتداد داشته و تمام طبقات را از هر طبقه قابل رویت می نماید مشمول این عوارض نخواهد بود و فقط در طبقه ای که دارای سطح می باشد مشمول عوارض پذیره می شود و دیگر مشاغات نظری راهروی جلوی مغازه ها، راه پله ها، آسانسور، سرویس بهداشتی و نمازخانه نیز مشمول پرداخت عوارض پذیره می شود.	
۷	انباری متعلق به واحد تجاری (دارای ورودی مشترک یا دیوار مشترک با واحد تجاری)	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	۷۰٪	تبصره (۷) : در صورت نوسازی بناهای تجاری موجود که دارای پروانه ساختمانی تجاری از شهرداری یا مجوز کاربری تجاری از کمیسیون ماده پنجمی باشند تا میزان مساحت قبل ۵۰٪ عوارض احداث ملاک محاسبه قرار می گیرد	
۸	انباری مجزا از واحد تجاری	عوارض احداث یک متر مربع از چند واحد تجاری	۴۰٪	تبصره (۸) : در صورت نوسازی بناهای تجاری موجود که دارای پروانه ساختمانی تجاری از شهرداری یا مجوز کاربری تجاری از کمیسیون ماده پنجمی باشند تا میزان مساحت قبل ۵۰٪ عوارض احداث ملاک محاسبه قرار می گیرد	

توضیحات	ضوابط ترتیبات وصول	منشاء قانونی	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	نوع عوارض	ردیف
تبصره(۱): وصول عوارض ردیف یک در خصوص واحدهای اداری می باشد که رعایت ضوابط و مقررات مربوطه از جمله طرح مصوب و ضوابط شهرسازی را نموده اند و مخصوص ادارات دولتی می باشد.	عوارض زیر بنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای ابقاء در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد از زیر بنای احداثی یک از عناوین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	بنده عداد ۵۵۸ قانون ۲۰۱۶ به شوراهای و دستور العمالات تبصره ۱۵ عداد ۲۰۱۶ قانون ۵ درآمد پیدار شهرداری ها	۳۴pk	عوارض احداث (احداث اعیانی) واحدهای اداری به ازاء هر متر مربع	۱
تبصره(۲) : این عوارض به کل بناء(جز پارکینگ) تعلق میگیرد.	در مواردی که در بافت فرسوده تجمع پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید		۳۶pk	شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و وشرکتهای سهامی عام وابسته به دولت و مؤسسات عمومی غیر دولتی و واحدهای وابسته به آنها ونهادهای انقلاب اسلامی که با اصول بازرگانی اداره می شوند و مشمول پرداخت مالیات هستند	۲
			۳۸pk	دفاتر اداری اشخاص حقیقی و حقوقی	۳

ردیف	نوع عوارض	محاسبه عوارض	ماخذ و نحوه	منشاء	ضوابط ترقیات وصول	توضیحات
۱	عوارض احداث واحدهای صنعتی	۴۰ Pk به ازای هر متر مربع	۳۶۷۸۵۰۰ قانون موسوم به شوراهای دستور العمال تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پادشاهی شهرداری ها	عوارض زیر بنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای ابقاء در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد از زیر بنای احداثی یک از عناوین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	عوارض زیر بنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای ابقاء در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها	تبصره(۱): وصول عوارض مذبور در خصوص واحدهایی که کاربری واحد مورد نظر صنعتی باشد و یا آنکه کاربری غیر مرتبط بوده که باطراح موضوع در کمیته فنی و یا کمیسیون ماده ۵ حسب مورد تغییر کاربری یافته باشد مطابق با این تعریفه قابلیت ایصال دارد . تبصره (۲) : تشخیص واحد صنعتی براساس ارائه پروانه تاسیس از اداره کل صنعت و معدن و تجارت و یا سایر مراجع ذیصلاح خواهد بود . تبصره (۳)-چنانچه در قسمتی از کاربری مذکور واحدهای مسکونی-تجاری یا اداری احداث شود عوارض آن مطابق تعریفه های مربوطه وصول خواهد شد.

توضیحات	ضوابط تربیات وصول	منشاء قانونی	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	نوع عوارض	ردیف
<p>تبصره (۱): اماکن گردشگری: مراکز و اماکنی هستند که با رعایت قوانین و مقررات اداره کل میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی تعیین و تبیین می گرددند</p> <p>تبصره (۲): به استناد ماده ۸ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰/۷/۷ عارض پذیره صدور پروانه جهت هتل ها و اماکن گردشگری و مسافرخانه ها برابر بخش صنایع خواهد بود.</p> <p>تبصره (۳): نقشه های ساختمانی جهت هتل و مهمانپذیر ها می بایست به تأیید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری برسد و درجه هتل نیز مشخص شود.</p>	<p>عوارض زیر بنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای ابقاء در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد از زیر بنای احداثی یک از عناوین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.</p> <p>در مواردی که در بافت فرسوده تمجیح پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید</p>	۲۲PK	عوارض احداث صدور پروانه و یا صدور مجوز جهت هتل ها و اماکن گردشگری و مسافرخانه ها به ازای هر متر مربع	۱	
<p>تبصره (۴): به استناد بند ۴ ماده ۲۲ قانون الحق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۸۴/۸/۱۵ عوارض ناشی از تغییر کاربری و فروش تراکم با اقساط پنج تا ۱۰ ساله از شروع بهره برداری توسط سرمایه گذاران به شهرداری مربوط پرداخت خواهد شد (با تقاضای اداره کل میراث فرهنگی و صنایع دستی و گردشگری).</p> <p>تبصره (۵): متقاضیان احداث هتل و اماکن گردشگری مکلفند در زمان صدور پروانه زمان بهره برداری را همراه با تصمیمات لازم به شهرداری کتاباعلام دارند.</p>	<p>پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد مشمول پرداخت عوارض این بخش در بافت فرسوده تمجیح پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید</p>	برابر تعرفه احداث فضاهای تجاري	قضای تجاری (رستوران، سفره خانه و فروشگاه و موارد مشابه خارج هتل با داخل هتل و مشرف به معبر)	۲	
<p>تبصره (۶): فضاهای تجاري بند ۲ و ۳ با رعایت بند ج ماده ۱ آیین نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه بندی و نرخ گذاری تأسیسات گردشگری و نظارت بر آنها علاوه بر عوارض پذیره این تعرفه مشمول عوارض ارزش افزوده ناشی از احداث واحد تجاری می گرددند.</p>		۵۰٪ تعرفه احداث فضاهای تجاري	قضای تجاری (رستوران، سفره خانه و فروشگاه و موارد مشابه داخل هتل و غیر مشرف به معبر)	۳	

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	تعویض احداث تأسیسات و تجهیزات شهری به ازای هر متر مربع فضای اشغال شده	تعویض احداث تأسیسات و تجهیزات شهری به ازای هر متر مربع فضای اشغال شده	بند ۱۶ ماده ۸ قانون موسوم به شوراهاؤ دستور العمل بنصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پادشاهی شهرداری ها	این عنوان عوارض فقط یکبار و هنگام صدور مجوز وصول میگردد.	تبصره ۱: رعایت بنده ۱۱ و ۱۲ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری کشور در خصوص ضوابط استقرار در کاربری های گوناگون (موضوع نامه شماره ۳۰۰/۳۱۰/۱۷۹۷ مورخ ۸۹/۳/۲۶ وزارت مسکن و شهرسازی) ملاک عمل می باشد.

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	در زیرزمین	عوارض صدور پروانه ساختمانی واحدهای آموزشی، ورزشی، فرهنگی، هنری، بهداشتی درمانی به ازاء هر متر مربع	قانون ۱۶۵۵۸ قانون جمهوری اسلامی ایران در ماده ۲ قانون درآمد پیداوار شهرداری ک	۲۲ pk	تبصره (۱) : واحدهای آموزشی با مجوز تحت ناظارت وزارت آموزش و پرورش با رعایت بند ه تبصره ۹ قانون بودجه سال ۹۷ و آیین نامه اجرایی قانون مذکور ملاک عمل بوده می باشد.
۲	در همکف	عوارض زیر بنای مازاد بر پروانه ساختمانی صادره در صورت صدور رای اینقا در کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها بر اساس همین عناوین محاسبه می گردد از زیر بنای احداشی یک از عناوین موضوع این بخش وصول می گردد و امکان وصول دو عنوان عوارض موضوع این بخش به صورت هم زمان وجود ندارد. زیر بنای پارکینگ ساختمان که طبق ضوابط الزام به تامین آن وجود دارد مشمول پرداخت عوارض این بخش نمی گردد.	۲۷ pk	تبصره (۲) : مساجد، تکایا، حسینیه ها ، امامزاده ها ، اماکن مقدسه و متبرکه و خانه های قرآنی با تأیید دارالقرآن بدون پرداخت هر گونه عوارض در حد ضوابط طرح های مصوب با ضریب صفر محاسبه می شود. چنانچه هیأت امنی مساجد متفاضل صدور پروانه ساختمانی به منظور احداث اعیانی واحدهای تجاری باشند تا ۲۰ متر مربع با ضریب ۵۰٪ محاسبه و مازاد آن طبق تعریف تجاری پس از تأیید اوقاف (موضوع نامه شماره ۸۹/۲۳۴۹۹۱ ۸۹/۵/۲۵ مورخ ۸۹/۵/۲۵ رئیس ستاد پشتیانی و هماهنگی امور مساجد کشور) عمل می گردد.	
۳	در طبقه اول	در مواردی که در بافت فرسوده تجمع پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید	۲۳ pk	تبصره (۳) : جهت تشویق سرمایه گزاران بخش خصوصی و خیرین شهر در زمینه ایجاد واحدهای آموزشی و ورزشی و فرهنگی و هنری و بهداشتی و درمانی در سطح شهر شهرداری با اخذ مجوز از شورای اسلامی شهر مجاز است تا سقف ۵٪ تخفیف اعمال نماید.	
۴	در طبقه دوم	در مواردی که در بافت فرسوده تجمع پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید	۲۵ pk	تبصره (۴) : معافیت های مربوط به این تعزیه بر اساس تصمیمات و ابلاغیه ها و دستورالعمل های مراجع ذیصلاح و قانون بودجه سال ۱۴۰۱ اعمال خواهد شد.	
۵	در طبقه سوم به بالا	در مواردی که در بافت فرسوده تجمع پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید	۲۲ pk		
۶	زیرزمین و یا همکف	در مواردی که در بافت فرسوده تجمع پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید	۲۲ pk		
۷	اماكن ورزشي داراي موافق از اداره ورزش و جوانان	در مواردی که در بافت فرسوده تجمع پلاک ها صورت می گیرد شورای اسلامی شهر می تواند با لحاظ سیاست تشویقی عوارض مربوط به این بخش را متفاوت تصویب نماید	۲۲ pk		

تعرفه شماره ۱۰- عوارض صدور مجوز احصار برای املاک فاقد مستحدثات مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع عوارض	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	عوارض صدور مجوز احصار در مورد اراضی داخل محدوده شهر به ازاء هر متر طول	۲۲ pK	قانون ۱۵۰۸ قانون موسوم به شوراهای دستور العمل به ۱۵۰ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری	عوارض صدور مجوز احصار در مورد اراضی داخل محدوده شهر به ازاء هر متر طول	تبصره (۱) : صدور مجوز احصار از سوی شهرداری با ارائه سند مالکیت رسمی و با درخواست مالک انجام می پذیرد. با رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوطه و درخواست مالک تبصره (۲) : صدور مجوز احصار بیان مالک صرفاً به منزله مخصوص نمودن آن تلقی شده و هیچگونه مجوزی درجهت احداث بنا محسوب نمی شود و مراتب می باشد در مجوز صادر از سوی شهرداری صراحتاً قید شود.
۲	عوارض صدور مجوز احصار در مورد اراضی واقع در حریم شهر به ازاء هر متر طول	۲۴ pK	قانون ۱۵۰۸ قانون موسوم به شوراهای دستور العمل به ۱۵۰ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری	عوارض صدور مجوز احصار در مورد اراضی واقع در حریم شهر به ازاء هر متر طول	تبصره (۳) : چنانچه مدارک معتبری همچون صدور احکام و آراء قطعی از سوی مراجع و محاکم قضائی و ذیصلاح مبنی بر تشکیک یا یافی مالکیت متناقضی به شهرداری ارائه شود، صدور مجوز احصار متوقف خواهد شد.
۷۷	عوارض صدور مجوز احصار در مورد اراضی واقع در حریم شهر به ازاء هر متر طول	در مواردی که مالکین صرفاً درخواست احداث دیوار در ملک خود را دارند مشمول پرداخت این عوارض خواهند شد.	در م محله تمام واقع در محدوده شهر که در خیابان یا کوچه و یا میدان قرار گرفته و منافی با پاکی و پاکیزگی و زیبائی شهر یا موازین شهرسازی باشد، شهرداری با تصویب انجمن شهر می تواند به مالک اخطار کند متنها ظرف دو ماه به ایجاد نرده یا دیوار و یا مرمت آن اقدام کند اگر مالک مسامحه و یا امتناع کرد شهرداری می تواند به منظور تأمین نظر و اجرای طرح مصوب در زمینه زیبائی و پاکیزگی و شهرسازی هر گونه اقدامی را که لازم بداند معمول و هزینه آن را به اضافه صدی ده از مالک یا متولی و یا متصدی موقوفه دریافت نماید در این مورد صورت حساب شهرداری بدلواً به مالک ابلاغ می شود در صورتی که مالک ظرف پانزده روز از تاریخ ابلاغ به صورت حساب شهرداری اعتراض نکرد صورتی حساب قطعی تلقی شود و هر گاه ظرف مهلت مقرر اعتراف کرد موضوع به کمیسیون مذکور در ماده ۷۷ ارجاع خواهد شد.		

تعارفه شماره ۱۱ - عوارض ارزش افزوده ناشی از تعیین کاربری واحدهای تجاری در کاربری های شناور مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع عوارض	محاسبه عوارض	مأخذ و نحوه	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات	
۱	عوارض ارزش افزوده ناشی از احداث واحد تجاری				در صورتی که به درخواست مالک ، ملک فاقد کاربری تعیین شده و یا کاربری قبلی آن تغییر یابد، و از این اقدام ارزش برابر ملک ایجاد شود، مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد. میزان این عوارض نباید بیشتر از ۴۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده باشد اگر درخواست مالک جهت تغییر کاربری ثبت نشده باشد ، تا زمانی که مالک درخواست بهر برداری از کاربری جدید را نداشته باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد.	۸۵۰pk	تبصره (۱) : املاکی که بر اساس طرح نقضی شهر مهاجران دارای کاربری تجاری شناور می باشند مشمول پرداخت این عوارض بوده و متقاضیانی که بر خلاف پروانه ساختمانی نسبت به احداث تجاری اقدام نموده اند پس از طرح موضوع در کمیسیون ماده ۱۰۰ او در صورت ابقاء توسط کمیسیون قابل وصول است. همچنین متقاضیان تغییر کاربری به تجاری پس از اخذ مصوبه کمیسیون ماده ۵ یا کمیته فنی می باشند نسبت به پرداخت این عوارض اقدام نمایند.
۲	عوارض ارزش افزوده ناشی از احداث بالکن و انباری تجاری	۱۶٪/بند ۱			کاربری قبلی آن تغییر یابد، و از این اقدام ارزش برابر ملک ایجاد شود، مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد. میزان این عوارض نباید بیشتر از ۴۰ درصد ارزش افزوده ایجاد شده باشد اگر درخواست مالک جهت تغییر کاربری ثبت نشده باشد ، تا زمانی که مالک درخواست بهر برداری از کاربری جدید را نداشته باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد.	تبصره (۲) : در مجتمع های تجاری، علاوه بر فضای باز طبقات ، راهروی جلوی مغازه ها ، راه پله ها ، سرویس بهداشتی و نمازخانه از پرداخت عوارض ارزش افزوده ناشی از احداث واحد تجاری معاف میباشند .	
۳	ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری از تجهیزات شهری ، فرهنگی ، آموزشی ، تفریحی ، صنعتی ، بهداشتی، درمانی به کاربری مسکونی و بالعکس	۳۵۰pk			تبصره (۳) : محاسبه این عوارض در مجتمع های تجاری برای طبقه همکف معادل ضريب مصوب ، برای زیرزمین %۸۰ ، طبقه اول %۷۰ ، طبقه دوم %۶۰ و از طبقه سوم به بالا معادل ۵۰٪ محاسبه می گردد. همچنین عمق جبهه اول برای ضريب مصوب و مازاد برآن تا ۱۰ متر پشت جبهه اول %۸۰ و بعد از آن تا انتهای مجتمع معادل %۶۰ جبهه اول محاسبه می گردد.	تبصره (۴) : عمق جبهه اول بر اساس ضوابط طرح نقضی تعیین می گردد.	

تعزیه شماره ۱۲ – عوارض احداث بنای بیش از مساحت تراکم پایه در اراضی و املاک مسکونی (تراکم مجاز و تراکم مازاد) مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	توضیحات
	عوارض تراکم در اراضی و املاک مسکونی به ازای هر متر مربع	بدهی قانون معمولی شهار و دشتی العدالتصریح ۱ عدد ۲ قانون درآمد پذار تهرانی ها	بدهی قانون معمولی شهار و دشتی العدالتصریح ۱ عدد ۲ قانون درآمد پذار تهرانی ها	<p>تصویری*</p> <p>عوارض تراکم مازاد پس از تصویب در کمیسیون ماده ۵ یا کمیته فنی یا ابقا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰</p> <p>عوارض تراکم مجاز تا سقف پیش بینی شده در ضوابط طرح تفصیلی**</p> <p>عوارض تراکم مجاز و از حد اکثر نباشد و از حداقل ۳۰PK ۲۰۰/۰۰۰ ریال کمتر نباشد و از حد اکثر ۴۰۰/۰۰۰ ریال بیشتر نباشد</p> <p>تصویری*</p> <p>عوارض تراکم مازاد پس از تصویب در کمیسیون ماده ۵ یا کمیته فنی یا ابقا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰</p>
۱	عوارض تراکم مجاز تا سقف پیش بینی شده در ضوابط طرح تفصیلی**	عوارض تراکم مجاز و از حد اکثر نباشد و از حداقل ۳۰PK ۲۰۰/۰۰۰ ریال کمتر نباشد و از حد اکثر ۴۰۰/۰۰۰ ریال بیشتر نباشد	بدهی قانون معمولی شهار و دشتی العدالتصریح ۱ عدد ۲ قانون درآمد پذار تهرانی ها	<p>تصویری*</p> <p>عوارض تراکم مازاد پس از تصویب در کمیسیون ماده ۵ یا کمیته فنی یا ابقا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰</p> <p>تصویری*</p> <p>عوارض تراکم مازاد پس از تصویب در کمیسیون ماده ۵ یا کمیته فنی یا ابقا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰</p>
۲	عوارض تراکم مازاد پس از تصویب در کمیسیون ماده ۵ یا کمیته فنی یا ابقا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰	عوارض تراکم مازاد پس از تصویب در کمیسیون ماده ۵ یا کمیته فنی یا ابقا توسط کمیسیون ماده ۱۰۰	بدهی قانون معمولی شهار و دشتی العدالتصریح ۱ عدد ۲ قانون درآمد پذار تهرانی ها	

تعرفه شماره ۱۳ - عوارض تجدید پروانه ساختمانی مورد عمل برای سال

۱۴۰۲

توضیحات	ضوابط ترتیبات وصول	منشاء قانونی	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	نوع عوارض
<p>تبصره (۱) : طبق تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری در پروانه های ساختمانی که از طرف شهرداری ها صادر می شود باید حداقل مدتی که برای پایان یافتن ساختمان ضروری است قید گردد و کسانی که در میدان ها و معابر اصلی شهر اقدام به احداث ساختمان می کنند باید ظرف مدت مقرر در پروانه ها ساختمان خود را به اتمام برسانند و در صورتی که تا دو سال بعد از مدتی که برای اتمام بنا در پروانه قید شده باز هم ناتمام باشند می بگذارند عوارض مقرر در این قانون (قانون نوسازی) به دو برابر افزایش یافته و از آن به بعد نیز اگر ساختمان همچنان ناتمام باقی بماند برای هر دو سالی که بگذرد عوارض به دو برابر مأخذ دو سال قبل افزایش خواهد یافت تا به ۴ درصد بالغ گردد. این ناتمام که از طرف مقامات قضائی توقيف شده باشد مشمول این ماده نخواهد بود.</p>	<p>در مواردی که تاریخ اتمام عملیات ساختمانی درج شده در پروانه ساختمانی به اتمام رسیده باشد و عملیات ساختمانی طبق نظر مهندس ناظر شروع نشده باشد در صورتی که ضوابط طرح های توسعه شهری تغییر نموده و با پروانه صادره مغایرت داشته باشد صرفاً در صورت وجود همه ای شرایط پیش گفته شده پروانه قبلی غیر قابل اجرا بوده و پروانه جدید صادر می گردد در این حالت عوارض</p>	<p>۱۰. ۷۷۶ عاده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها</p>		
<p>تبصره (۲) : پروانه های ساختمانی که در مهلت مقرر قانونی در پروانه ساختمانی (۲ بار) نسبت به تمدید آن اقدام می نمایند مشمول پرداخت عوارض صدور پروانه ساختمانی نمی شوند.</p>	<p>پروانه جدید به نوخ روز و عوارض پرداخت شده قبلی به عنوان طلب مودی لحظه می گردد. لازم به توضیح ات در مواردی که مودی درخواست اصلاح پروانه ساختمانی را داشته باشد صرفاً عوارض</p>	<p>۱۰. ۷۷۶ عاده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها</p>		<p>عوارض تجدید پروانه ساختمانی</p>
<p>تبصره (۳) : مؤیدانی که پس از پایان مهلت مقرر در پروانه ساختمانی جهت تجدید پروانه مراجعه می نمایند، در صورت عدم شروع عملیات ساختمانی طرف مدت مقرر در پروانه از تاریخ صدور یا تجدید پروانه، مکلف به پرداخت مابه التفاوت عوارض زیرینا می باشند.</p>	<p>پروانه جدید به نوخ روز و عوارض پرداخت شده قبلی به عنوان طلب مودی لحظه می گردد. لازم به توضیح ات در مواردی که مودی درخواست اصلاح پروانه ساختمانی را داشته باشد صرفاً عوارض</p>	<p>۱۰. ۷۷۶ عاده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها</p>		
<p>تبصره (۴) : منظور از شروع عملیات ساختمانی اجرای فونداسیون می باشد و مالک موظف به اعلام شروع به مهندس ناظر شهرداری می باشد.</p>	<p>مازاد بر پروانه به نوخ روز طبق تعریف عوارض محاسبه و وصول می گردد.</p>	<p>۱۰. ۷۷۶ عاده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها</p>		
<p>تبصره (۵) : مؤیدانی که قبل از اتمام مهلت مقرر در پروانه (بار اول) از احداث بنا صرف نظر نمایند و درخواست ابطال پروانه را داشته باشند شهرداری پس از کسر ۱۰ درصد، نسبت به عودت وجهه واریزی جهت صدور پروانه اقدام می نماید. (عارض، نوسازی یا سطح شهر، آموزش و پرورش، آماده سازی، قابل استرداد نیست)</p>	<p>اصلاح پروانه ساختمانی را داشته باشد صرفاً عوارض</p>	<p>۱۰. ۷۷۶ عاده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها</p>		
<p>تبصره (۶) : در صورت عدم مراجعه مالک برای تمدید و گذشت مدت مقرر طبق تبصره ۱ و ابطال پروانه هزینه های صدور پروانه با اعمال تبصره (۵) این تعرفه قابل استرداد است و در صورت درخواست پروانه جدید با دریافت مابه التفاوت برای تعرفه های جاری مورد عمل خواهد بود.</p>	<p>مازاد بر پروانه به نوخ روز طبق تعریف عوارض محاسبه و وصول می گردد.</p>	<p>۱۰. ۷۷۶ عاده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها</p>		
<p>تبصره (۷) : کلیه بخشنامه های قبلی در این رابطه لغو می گردد.</p>		<p>۱۰. ۷۷۶ عاده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها</p>		

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
عوارض خدمات شهری					
۱	آتش نشانی	معادل ۴٪ عوارض صدور پروانه	بنده ۱۶۰۰۸ قانون موسوم به شوراهای دستور العمل بنمه ۱۶۰۰۲ قانون درآمد پادار شهرداری ها	میزان این عنوان عوارض حداکثر ۴درصد (با تصویب شورای مربوطه) عوارض صدور پروانه ساختمانی تعیین می شود و باید به حساب جداگانه مربوط به شهرداری واریز (به صورت مستقیم یا با واسطه حساب شهرداری / دهیاری مناسب با شرایط محلی) و جهت مصرف صد درصد آن در توسعه و تجهیزات آتش نشانی هزینه گردد	تبصره (۱) : این عوارض هنگام صدور پروانه ساختمانی توسط شهرداری محاسبه و در مورد ردیف ۱ به حساب سازمان آتش نشانی یا حساب معروفی شده از سوی شهرداری در این زمینه واریز می گردد و صرفاً بایستی در ارتباط با تجهیز و نگهداری آتش نشانی هزینه گردد. تبصره (۳) : عوارض فوق صرفاً شامل محاسبه عوارض زیربنای ساختمان می گردد.

تعزیه شماره ۱۶ - عوارض نوسازی

۱۴۰۲

مورد عمل برای سال

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	توضیحات
۱	عوارض اعیانی	$\times ۲/۵ \times \text{ارزش معاملاتی اعیانی}$ مساحت اعیانی	۳. ماده ۱۶ قانون موسوم به شوراها و دستور العدلیت بر ۱ ماده ۲ قانون درآمد پیدار شهرداری ها	به استناد ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ و اصلاحات بعدی و ابلاغیه شماره ۳۰۰۹۸۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ استانداری مرکزی قابل وصول میباشد.
۲	عوارض عرصه	$\times ۲/۵ \times \text{قیمت منطقه ای عرصه}$ مساحت عرصه		

تعارفه شماره ۱۷- عوارض ارزش افزوده ناشی از تغییر کاربری: مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

توضیحات	ضوابط ترتیبات وصول	منشاء قانونی	ماخذ و نحوه محاسبه عارض	نوع عوارض	ردیف
<p>تبصره ۱: منظور از کلیه کاربری های مندرج در مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری موضوع نامه ۳۰۰/۳۱۰/۱۷۹۷ مورخ ۸۹/۳/۲۶ وزارت راه و شهرسازی است.</p> <p>تبصره ۲: تغییر کاربری صرفاً با دریافت مجوز از مراجع ذیصلاح امکان پذیر می باشد.</p> <p>تبصره (۳): املاکی که مشمول بند ۲ این تعریف می شوند، نحوه محاسبه برابر تعریف احداث واحد تجاری (ارزش افزوده ناشی از احداث واحد تجاری) لحاظ میگردد.</p> <p>تبصره (۴): در خصوص مالکین اراضی مشمول بند ۱ ، تا مساحت یک قطعه تا حد نصاب تعیین شده در ضوابط طرح تفصیلی، برای یک بار پرداخت این تعرفه معاف می باشند.</p>	<p>در صورتی که به درخواست مالک، ملک فاقد کاربری تعیین شده و یا کاربری قبلی آن تغییر یابد، و از این اقدام ارزش برای ملک ایجاد شود، مشمول پرداخت این عنوان عوارض می گردد.</p> <p>میزان این عوارض نباید بیشتر از ۴۰٪ ارزش افزوده ایجاد شده باشد اگر درخواست مالک جهت تغییر کاربری ثبت نشده باشد، تا زمانی که مالک درخواست بهر برداری از کاربری جدید را نداشه باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد.</p>	<p>۱۷۹۷ ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراهای دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲۰ قانون دادگاه شهیداری</p>	<p>۴۵۰ pk</p>	<p>تغییر کلیه کاربری ها به مسکونی</p>	<p>۱</p>
<p>تبصره (۵): در خصوص مالکین اراضی مشمول بند ۱ ، تا مساحت یک قطعه تا حد نصاب تعیین شده در ضوابط طرح تفصیلی، برای یک بار پرداخت این تعرفه معاف می باشند.</p>	<p>جده باشد اگر درخواست مالک جهت تغییر کاربری ثبت نشده باشد، تا زمانی که مالک درخواست بهر برداری از کاربری جدید را نداشه باشد مشمول پرداخت این عنوان نمی گردد.</p>	<p>۱۷۹۷ ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراهای دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲۰ قانون دادگاه شهیداری</p>	<p>۸۰ Pk</p>	<p>تغییر کلیه کاربری ها به تجاری</p>	<p>۲</p>

ردیف	نوع عوارض	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	عوارض سالیانه محل کسب برای کلیه مشاغل و صنوف تابع قانون نظام صنfi و قانون تجارت که ملزم به عضویت در اتحادیه صنف مربوط می باشد و مشاغل و حرف خاص	بنده ۱۶ عدد ۵۵۸ قانون موسوم به شوراهای دستور العمل بتصویب ۱۴۵۲ قانون درآمد پذیر شهداری کا	عوارض سالیانه محل کسب برای کلیه مشاغل و صنوف تابع قانون نظام صنfi و قانون تجارت که ملزم به عضویت در اتحادیه صنف مربوط می باشد و مشاغل و حرف خاص	عوارض شغل‌های گروه پنجم با ضریب ۵٪ × ۵٪ مساحت واحد کسی ۵۰٪ p	تبصره (۱) : گروه های شغلی برابر جدول پیوست تعین می شود . تبصره (۲) : حداقل مساحت واحد کسی بر اساس ضوابط طرح تفصیلی هر شهر ۱۷.۵ تعین می شود . تبصره (۳) : در محاسبه این عوارض در مجتمع های تجاری مانند پاساز، تیمچه ، سرای و امثالهم ، عمق جبهه اول برابر فرمول مصوب و مازاد بر آن معادل ۸٪ فرمول جبهه اول ملاک عمل می باشد . در طبقات نیز به ازای هر طبقه بالاتر ۱۰% درصد و به ازای هر طبقه پائین تر از ممکن ۵ درصد کسر می شود کسر می شود به شرط آنکه از ۶۰٪ عوارض پایه کمتر نباشد . تبصره (۴) : ۱. حداقل عوارض سالیانه محل کسب و پیشہ برای مشاغل گروه اول نایستی از ۱۰۰۰۰۰ ریال کمتر . ۲. حداقل عوارض سالیانه محل کسب و پیشہ برای مشاغل گروه دوم نایستی از ۱۵۰۰۰۰ ریال کمتر باشد . ۳. حداقل عوارض سالیانه محل کسب و پیشہ برای مشاغل گروه سوم نایستی از ۲۰۰۰۰۰ ریال کمتر باشد . ۴. حداقل عوارض سالیانه محل کسب و پیشہ برای مشاغل گروه چهارم نایستی از ۲۵۰۰۰۰ ریال کمتر باشد . ۵. حداقل عوارض سالیانه محل کسب و پیشہ برای مشاغل گروه پنجم نایستی از ۳۰۰۰۰۰ ریال کمتر باشد . تبصره (۵) : چنانچه در حال حاضر و یا در آینده مشاغلی ایجاد شوندیا شناسایی شوند که در گروه بندیهای انجام شده قرار ندارند مراتب با پیشنهاد شهرباری به شورای اسلامی شهر با رعایت دیگر ضوابط قانونی جهت وصول عوارض سالیانه از آنها قابل وصول خواهد بود . تبصره (۶) : مبنای عدم فعالیت واحدهای کسی ارائه گواهی اتحادیه صنفی مربوطه و تأیید شهرباری می باشد . تبصره (۷) : بیمارستانهای دولتی بجز واحدهای متعلق به بخش خصوصی مشمول پرداخت عوارض محل کسب نخواهند شد . تبصره (۸) : مشاغل خاص مثل تعاونی های مصرف ، مطب پزشکان ، دفاتر و کالت ، دفاتر نقشه کشی ، فروشگاههای زنجیره ای ، تعاونی های محلی ، آموزشگاههای رانندگی ، دفاتر بیمه و باشکاهها و تالارهای پذیرایی نیز بر اساس جدول مشاغل ، مشمول پرداخت عوارض سالیانه می باشند . تبصره (۹) : شهرباری مکلف است تمهیدات پیش بینی شده در قانون ساماندهی مشاغل خانگی را تدبیر و اجرا نماید . تبصره (۱۰) : مالکین واحدهای صنفی که واحد تجاری خود را بصورت اجاره و اگذار نموده اند موظف اند پس از انقضای مدت اجاره مفاصل حساب کسی را از مستاجر اخذ نمایند در غیر اینصورت خود موظف به پرداخت آن خواهد بود . تبصره (۱۱) : درخصوص فضای باز مورد استفاده برخی از مشاغل مانند گاراژها، پاسازها، کاروانسراها و امثالهم که دارای یک یا دو درب ورودی و خروجی می باشد و از فضای باز بصورت مشاع مورد استفاده واحدهای کسی قرار دارند از شمول تعلق این تعریف مستثنی خواهد بود . تبصره (۱۲) : درخصوص فضای باز مورد استفاده برخی از مشاغل مانند گاراژها، پاسازها، کاروانسراها و امثالهم که دارای یک یا دو درب ورودی و خروجی می باشد و از فضای باز بصورت اخصاصی مورد استفاده واحد کسی قرار دارد مشمول ۲۰٪ تعریف عوارض کسب برای هر متر مربع خواهد بود .

تعارفه شماره ۱۹ - عوارض تغییر شغل مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	عوارض تغییر شغل جدید	باز ابر عوارض سالیانه شغل جدید	بنده ۱۶ ماده ۸ قانون موسوم به شوراهاؤ دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پادار شهرداری ها	<p>تبصره (۱) : این عوارض از واحد های کسبی در صورت تغییر فعالیت شغلی متناسب با مدت زمان نوع فعالیت کسبی در طول سال دریافت می شود.</p> <p>اخذ این نوع عوارض به صورت سالیانه از اشخاص حقیقی و حقوقی و صنفی با حرف خاص از جمله مشاغل موضوع بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری ها، جایگاه سوخت، میدان میوه و تره بار و نظایر آنها که در محدوده و یا حریم شهر مشغول فعالیت می باشند امکان پذیر است</p>	

توضیحات	ضوابط ترتیبات وصول	منشاء قانونی	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	نوع عوارض	ردیف
تبصره (۱) : در صورت بدھکار شدن شهیداری در محاسبه مابه التفاوت در عوارض سال آتی تهاجر خواهد شد.	اخذ این نوع عوارض به صورت سالیانه از اشخاص حقیقی و حقوقی و صنفی با حرف خاص از جمله مشاغل موضوع بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری ها، جایگاه سوخت، میدان میوه و تره بار و نظایر آنها که در محدوده و یا حريم شهر مشغول فعالیت می باشند امکان پذیر است	بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل بجز ۱ ماده ۳ قانون درآمد پایدار شهرداری	مابه التفاوت عوارض صدور پروانه کسب از محل قدیم با عوارض صدور پروانه کسب محل جدید ملاک وصول است.	عوارض انتقال محل کسب به محل دیگر توسط صاحب پروانه	۱

تعزیه شماره ۲۱- عوارض بر مشاغل (بانک ها و موسسات اعتباری مالی) مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	عوارض سالیانه	مساحت	بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون موسوم به شوراها و دستور العدلنشوره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پاداد شهرداری	اخذ این نوع عوارض به صورت سالیانه از اشخاص حقیقی و حقوقی و صنفی با حرف خاص از جمله مشاغل موضوع بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری	تبصره (۱) : ملاک محاسبه عوارض یاد شده مساحت مورد استفاده تجاری می باشد و شامل سرویس بهداشتی ، اتاق نگهداری مجزا ، لابی ، بایگانی ، نورگیر و راه پله و ساختمان مسکونی مدیر شعبه ، نمازخانه و ... نمی شود .
	بانک ها و مؤسسات مالی و اعتباری	۱۶pK	۱۶pK	۱۶pK	تبصره (۲) : به استناد دادنامه شماره ۱۳۸۷/۲/۲۹ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و نظریه حقوقی شماره ۱۳۸۸/۸/۱۶ مورخ ۱۳۸۷۲۰ مورخ عوارض سالیانه با تکها قابل وصول است.
	قرض الحسن و تعاوی های اعتباری				

تعریف شماره ۲۲- عوارض مشاغل (عوارض تجهیزات شهری)

مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع عارض	ماخذ و نحوه محاسبه	منشاء قانونی	ضوابط ترتیبات وصول	توضیحات
۱	عارض جایگاههای سوخت متعلق یا در اجاره اشخاص حقیقی یا حقوقی به ازای مساحت مورد استفاده در جایگاه در هر سال معادل	مساحت × ۱۲P	بند ۱۶ ماده ۸ قانون موسوم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پذیر	أخذ این نوع عارض به صورت سالیانه از اشخاص حقیقی و حقوقی و صنفی با حرف خاص از جمله مشاغل موضوع بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری ها، جایگاه سوخت، میدان میوه و تره بار و نظایر آنها که در محدوده و یا حریم شهر مشغول فعالیت می باشند امکان پذیر است	تبصره (۱) : عارض یادشده می بایست حد اکثر تا پایان سال پرداخت گردد. تبصره (۲) : منظور از فضای مورد استفاده، فضای عمومی شامل محل استقرار پمپها، ورودی، خروجی و محل سوختگیری خودروها می باشد تبصره (۳) : عارض سالیانه سایر کاربریهای واقع در جایگاه های سوخت مانند تجاری، خدماتی، پلیس ۱۰۰ و ... مطابق با جداول مربوطه عارض کسب مشاغل وصول خواهد شد.

تعریف شماره ۲۳- عوارض قبليقات

۱۴۰۲ سال برای عمل مورد

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	ضوابط تقييات وصول	توضیحات
۱	عوارض تابلو تبلیغاتی(متر مربع)	۲۰p	در صورتی که تابلوی نصب شده در سطح شهر دارای این سه ویزگی باشند تابلو معرفی بوده و مشمول پرداخت عوارض نمی گردد:	تبصره(۱) : به استناد بند ۲۷ ماده ۵۵ و ماده ۹۲ قانون شهرداری و بند ۲۵ ماده ۷۱ قانون شوراهای همچنین دادنامه شماره ۵۵۱ مورخ ۹۲/۸/۲۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری این عوارض قابل وصول است.	
۲	صدور مجوز نصب تابلوهای تبلیغاتی (بیلبورد، پلاکارد، داربست و دیوارنویسی) و خارج از ضوابط شهرسازی(متر مربع)	۱۵p	مندرجات روی تابلو کاملاً منطبق بر مجوز فعالیت واحد باشد - تابلو صرفاً بر سر در یا نمای محل فعالیت نصب شده و بیش از یک عدد نباشد- ابعاد تابلو کاملاً منطبق بر مصوبه شورای عالی شهرسازی و عماری در خصوص ضوابط و مقررات ارتقا کیفی سیما و منظر شهری و همچنین دستورالعمل موضوع بند ۲۵ ماده ۸۰ قانون شوراهای اسلامی باشد در صورتی که تابلوی نصب شده هر یک از یک ویزگی های نداشته باشد مشمول پرداخت این عوارض این عنوان می گردد.	تبصره (۲) : این عوارض شامل ادارات دولتی و بیمارستانهای دولتی نخواهد شد.	
۳	عوارض سالیانه تابلوهای منصوبه (متر مربع)	۱۵p	تبصره (۴) : کلیه مالکین تابلوهای سطح شهر موظفند نسبت به اخذ مجوز لازم از شهرداری اقدام نمایند در غیر این صورت شهرداری رأساً نسبت به جمع آوری تابلوهای فاقد مجوز با اعلام کتبی اقدام خواهد نمود. در صورت ورود هر گونه خسارت به تابلو مسئولیتی به عهده شهرداری نخواهد بود.		
۴	تابلو بیلبرد (متر مربع)	روزانه ۰۰۰.۴ریال مترمربعورودی ۱ریال ۰۰۰.۰۰۰	تبصره (۵) : تابلوهایی که صرفاً جهت معرفی اماکن مربوطه و جهت اطلاع رسانی مطابق با استاندارد مطابق ضوابط می باشد از پرداخت عوارض سالیانه معاف است.		
۵	تابلوهای تبلیغاتی واحدهای آموزشی، ورزشی، فرهنگی، هنری، بهداشتی و درمانی(بخش غیر دولتی)، مطب پزشکان، روانپزشکان، دندانپزشکی، بینایی سنجی، رادیولوژیستها، سونوگرافی، داروخانه ها و حرف واپسته، دفاتر اسناد رسمی، وکلا و مهندسین (متر مربع)	20P	تبصره (۶) : تابلوهایی که صرفاً جهت معرفی اماکن مربوطه و جهت اطلاع رسانی مطابق با استاندارد مطابق ضوابط می باشد از پرداخت عوارض سالیانه معاف است.		
۶	دیوارنویسی و نصب داربست(متر مربع)	روزانه هر مترمربع ۰۰۰.۵ریال (ورودی ۸۰۰.۰۰۰ریال)			

تعرفه شماره ۲۴ - عوارض قطع اشجار

مورد عمل برای سال

١٢٠

ردیف	نوع عوارض	مأخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	توضیحات
۱	عوارض قطع اشجار(درخت و نهال)	الف: عوارض قطع اشجار به ازاء هر اصله درخت (مشمر و غیر مشمر) مبلغ پایه	۰.۳۶۵۷۲۳/۶۲۹ شورای انقلاب و ۱۳۵۹ مصوب ۱۳۸۸ مجتمع تشخیص مصلحت نظام می باشد.	تصریه (۱): تشخیص تعیین محیط بن درخت مطابق با ماده (۱) آین نامه اجرائی قانون "اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهر های مصوب ۱۳۵۹ وزارت کشور" مصوب ۱۳۸۸ مجتمع تشخیص مصلحت نظام می باشد.
۲	عوارض قطع اشجار علاوه بر بند الف نسبت به محیط بن (A) به ازای هر سانتی متر افزایش	ب: عوارض قطع اشجار علاوه بر ازای هر سانتی متر به ازای هر سانتی متر افزایش ۶۰۰۰.۰۰ ریال	درختان با محیط بن بین ۱۵ تا ۱۰۰ سانتی متر به ازای هر سانتی متر افزایش ۶۰۰۰.۰۰ ریال	تصریه (۲): رعایت مفاد آین نامه قانون "اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهر های مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب" مصوب ۱۳۸۸ مجتمع تشخیص مصلحت نظام الزامی است.
۳	عوارض قطع نهال	مطابق تصریه ۳ این تعرفه	درختان با محیط بن بیش از ۱۰۰ سانتی متر به ازای هر سانتی متر افزایش ۳۰۰۰.۰۰ ریال	تصریه (۳): درختان با محیط بن کمتر از ۱۵ سانتی متر نهال محسوب شده و فرد خاطی می باشد به ازاء هر اصله نهال اقدام به کاشت ۱۰ اصله نهال مورد تأیید سازمان پارک ها و فضای سبز (نوع گونه و ارتفاع نهال) در محلی که سازمان تعیین می کند نمایند و یا نسبت به پرداخت مبلغ ۲۰۰۰.۰۰ ریال به ازاء هر اصله نهال اقدام نماید.
۴	سربرداری و هرس	مطابق تصریه ۴ این تعرفه	درختان با محیط بن مطابق تصریه ۳ این تعرفه	تصریه (۴): سبرداری کلیه درختانی که در حوزه و حریم خدمات شهری شهوداری کلان شهر اراک می باشند. طبق ماده ۸ آین نامه قانون حفظ و گسترش فضای سبز می باشد می باشد اخذ مجوز از سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری صورت گیرد در غیر اینصورت خساراتی برابر ۶۰٪ تعریفه قطع اشجار از شخص خاطی اخذ می گردد.
۵	درختان	مطابق تصریه ۴ این تعرفه	درختان با محیط بن مطابق تصریه ۳ این تعرفه	تصریه (۵): چنانچه قطع اشجار توسط شهرداری صورت گرفته باشد می باشد می باشد مطابق با این ماده محاسبه و به حساب سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری پرداخت گردد.
۶	تصریه (۶): S ضریب محل استقرار برای درختان که محیط بن کمتر از ۳۰ سانتی متر با ضریب یک و بالاتر از محیط بن ۳۰ سانتی متر به شرح ذیل:	۱- برای رینگهای ۱ و ۳ شهری ضریب ۱/۳ ۲- برای رینگهای ۴ و ۵ شهری ضریب ۱		
۷	تصریه (۷): ضریب قطع اشجار (M): در صورتی که قطع اشجار به صورت مجاز و با هماهنگی سازمان انجام شود ضریب ۱ و در صورتی که غیر مجاز باشد ضریب ۲ لحاظ می شود.			
۸	تصریه (۸): ضریب نوع درخت (N): در صورتیکه درخت از نوع افاقتیا پیوندی ، نارون ، مجnoon ، جوالدوز ، انواع سرو ، انواع سرو و کاج، چنار باشد ضریب ۱/۳ و در صورتیکه نوع درخت غیر از موارد مطروحة باشد ضریب ۱ لحاظ می شود.			
۹	تصریه (۹): با توجه به توضیحات و تصریه های این تعریفه فرمول محاسبه عوارض به شرح ذیل می باشد $S = (R+A)*M*N*S$			
۱۰	تصریه (۱۰): چنانچه جابجایی درخت توسط مالک انجام شود می باشد تمامی مراحل با تأیید معاونت فضای سبز سازمان انجام پذیرد.	T= قطع درخت R: قیمت پایه A: مبلغ افزایش محیط بن M : ضریب مجاز و غیر مجاز بودن قطع درخت N: ضریب نوع درخت S: ضریب محل استقرار		

ردیف	نوع عوارض	ماخذ و نحوه محاسبه عوارض	منشاء قانونی	توضیحات
عوارض کشتار دام در کشتارگاه				بنده از این قانون موسم به شوراها و دستور اعمال نبته ۱۶۰۸ قانون موسوم به شوراها و دستور اعمال نبته ۱۶۰۹ قانون درآمد پایدار
۱	عوارض کشتار دام سبک هر رأس گوسفند، بز، میش و ...	۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال		
۲	عوارض کشتار دام سنگین هر رأس	۱.۱۰۰.۰۰۰ ریال		
۳	ورودی به کشتارگاه خودروهای سبک حمل دام	۲۵۰.۰۰۰ ریال		
۴	ورودی به کشتارگاه خودروهای سنگین حمل دام	۲۰۰.۰۰۰ ریال		

۱۴۰۲ مورد عمل برای سال ۲۶ - عوارض سالیانه موتورسیکلت و ماشین آلات راهسازی و سنگین

ردیف	نوع عوارض	مأخذ و نحوه محاسبه	منشاء	توضیحات
	عوارض	قانونی	عوارض	
۱	راهسازی و سنجین	عوارض سالیانه	نوع دستگاه	عوارض سالیانه و شماره گذاری موتورسیکلت و ماشین آلات
۲	ماشین آلات سنجین تا ۱۰ تن	۲۰۰.۰۰۰ ریال	موتورسیکلت	جذب ۶۵۰ قانون عموم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار استثناء خودروهای گازسوز) به ازاء
۳	ماشین آلات بیش از ۱۰ تن	۱۰۰.۰۰۰ ریال	ماشین آلات سنجین تا ۱۰ تن	استثناء خودروهای با عمر بیش از ده سال (به
۴	ماشین آلات راهسازی	۱۳۰.۰۰۰ ریال	ماشین آلات راهسازی	سپری شدن هر سال (تا مدت ده سال) به میزان سالانه ۵ درصد(٪۱۰) و
۵	وانت تک کایین تا ۱ تن	۷۰۰.۰۰۰ ریال	وانت تک کایین تا ۱ تن	حداکثر تا ۱۰۰٪ افزایش می یابد.
۶	وانت تک کایین ۱ تا ۳ تن	۸۰۰.۰۰۰ ریال	وانت تک کایین ۱ تا ۳ تن	جذب ۶۵۰ قانون عموم به شوراها و دستور العمل تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار
۷	اتوبوس	۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال	اتوبوس	
۸	مینی بوس	۸۰۰.۰۰۰ ریال	مینی بوس	

فصل دوم:

بهای خدمات

نرخ بھای خدمات شهروداری مهاجران برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع بھای خدمات	مبلغ خدمات ارائه شده (ریال)	منشا قانونی
۱	بھای خدمات امور تاکسیرانی :		
۱	بھای خدمات امتیاز و به کارگیری تاکسی بیسیم فرودگاه . راه آهن و ترمینال	۸۰۰.۰۰۰	
۲	بھای خدمات امتیاز تعویض پروانه بهره برداری و پروانه تاکسیرانی	۶۰۰.۰۰۰	
۳	بھای خدمات امتیاز تمدید پروانه تاکسیرانی	۶۰۰.۰۰۰	
۴	بھای خدمات امتیاز حاصل از صدور پروانه تاکسیرانی	۸۰۰.۰۰۰	
۵	بھای خدمات امتیاز واگذاری خودروی جدید و تبدیل پلاک شخصی به تاکسی	۱.۰۰۰.۰۰۰	
۶	بھای خدمات صدور پروانه نمایندگی شرکت های حمل و نقل درون شهری	۱.۵۰۰.۰۰۰	
۷	بھای خدمات امتیاز نقل و انتقال سند تاکسی، خرید و فروش	۱.۲۰۰.۰۰۰	
۸	بھای خدمات تشکیل پرونده ثبت نام و پذیرش اولیه متقاضیان تاکسیرانی	۷۰۰.۰۰۰	
۹	بھای خدمات تمدید پروانه شرکت های حمل و نقل - تاکسیرانی	۸۰۰.۰۰۰	
۱۰	بھای خدمات حق عضویت ماهیانه به ازاء هر دستگاه تاکسی	۱۰۰.۰۰۰	
۱۱	بھای خدمات سالیانه پروانه نمایندگی (تاکسیرانی)	۱.۲۰۰.۰۰۰	
۱۲	بھای خدمات آموزشی:		
۱۲	آموزش آتش نشانی و ایمنی به ازاء هر ساعت	۸۰۰.۰۰۰	
۱۳	آموزش حمل و نقل و ترافیک به ازاء هر ساعت	۸۰۰.۰۰۰	
۱۴	آموزش مهندسی و شهرسازی به ازاء هر ساعت	۱.۰۰۰.۰۰۰	
۱۵	آموزش فناوری و اطلاعات به ازاء هر ساعت	۸۰۰.۰۰۰	
۱۶	سایر آموزشها به ازاء هر ساعت	۸۰۰.۰۰۰	

بند ۱۶ عاده ۸ قانون موسم به شوراها و دستور العمل بصوره ۱ عاده ۲ قانون درآمد پایدار شهرداری ها

نرخ بھای خدمات شهروداری مهاجران برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع بھای خدمات	مبلغ خدمات ارائه شده (ریال)	منشاء قانونی
۱۷	بھای خدمات اجاره وسایل نقلیه شهروداری: درستی مینی بوس های شهرداری به ازاء هر ساعت	داخل محدوده شهر ۱۰۰۰.۰۰۰ ریال خارج از محدوده شهر ۱۶۰۰.۰۰۰ ریال	
۱۸	اعزام ماشین سنگین آتش نشانی برای مراسمات، سینارها و نمایشگاه ها به ازاء هر ساعت	داخل محدوده شهر ۱۴۰۰.۰۰۰ ریال خارج از محدوده شهر ۱۸۰۰.۰۰۰ ریال	
۱۹	کرایه کمپرسی به ازاء هر سرویس	۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال	
۲۰	کرایه لودر به ازاء هر ساعت	۵.۵۰۰.۰۰۰	
۲۱	کرایه گریدر به ازاء هر ساعت	۷.۰۰۰.۰۰۰	
۲۲	کرایه مینی لودر به ازاء هر ساعت	۳.۵۰۰.۰۰۰	
۲۳	کرایه بیل بکھو به ازاء هر ساعت	۵.۰۰۰.۰۰۰	
۲۴	کرایه خاور به ازاء هر سرویس	۳.۵۰۰.۰۰۰	
۲۵	کرایه بالابر به ازاء هر ساعت	۳.۰۰۰.۰۰۰	
۲۶	کرایه آمبولانس بیرون شهر به ازاء هر کیلومتر کرایه آمبولانس داخل شهر به ازاء هر ساعت	۱۵.۰۰.۰۰۰ (ریال ورودی)+۵۰.۰۰۰ ریال ۲.۰۰۰.۰۰۰ ریال	
۲۷	حمل خاک و نخله توسط وانت به ازاء هر سرویس	۲.۰۰۰.۰۰۰	
۲۸	حمل خاک و نخله توسط کامیونت به ازاء هر سرویس	۲.۰۰۰.۰۰۰	
۲۹	کرایه حمل آب داخل شهر به ازاء هر سرویس کرایه حمل آب خارج از شهر به ازاء هر سرویس	۵.۰۰۰.۰۰۰ ۴.۵۰۰.۰۰۰ هر کیلومتر + ۱۰۰.۰۰۰ ریال	
۳۰	بھای خدمات عمومی:		
۳۰	بھای خدمات ورود خودرو سواری به پارکینگ عمومی به ازاء هر ساعت	۵۰.۰۰۰	
۳۱	بھای خدمات ورود وانت به پارکینگ عمومی به ازاء هر ساعت	۵۰.۰۰۰	
۳۲	بھای خدمات ورود کامیون به پارکینگ عمومی به ازاء هر ساعت	۷۰.۰۰۰	
۳۳	بھای خدمات ورود مینی بوس به پارکینگ عمومی به ازاء هر ساعت	۷۰.۰۰۰	
۳۴	بھای خدمات ورود اتوبوس به پارکینگ عمومی به ازاء هر ساعت	۷۰.۰۰۰	
۳۵	هزینه جمع آوری اقلام سد معبر هر مورد	۱۰۰.۰۰۰	
۳۶	هزینه جمع آوری بزرگ تبلیغاتی غیر مجاز	۱۰۰.۰۰۰	

نرخ بهای خدمات شهرداری مهاجران مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

ردیف	نوع بهای خدمات	مبلغ خدمات ارائه شده	منشاء قانونی
۳۷	بهای خدمات بازدید کارشناسی :	هزینه بازدید کارشناس برای صدور پروانه ساختمانی . عدم خلافی . صدور پایان کار و پاسخ استعلام آپارتمان های تک واحدی ۶۰۰.۰۰۰ ویلایی ۸۰۰.۰۰۰ تجاری ۱.۰۰۰.۰۰۰ مجتمع های مسکونی تفکیک نشده ۲.۰۰۰.۰۰۰	
۳۸	هزینه صدور المثنی (پروانه ساختمانی . عدم خلافی و پایان کار)	۱.۰۰۰.۰۰۰	
۳۹	هزینه بازدید کارشناسان آتش نشانی و خدمات ایمنی	۱.۲۰۰.۰۰۰	
۴۰	بهای خدمات مدیریت پسماند:	۸۰۰.۰۰۰	بهای خدمات مدیریت پسماند برای واحد های مسکونی به ازاء هر واحد
۴۱	بهای خدمات مدیریت پسماند برای صنوف(تجاری - خدماتی) پر زباله شامل:	۱.۵۰۰.۰۰۰	گل فروشیها - ساندویچیها - سوپرمارکت-میوه و سبزی فروشیها - رستوران - آشپزخانه‌ها - کله بزی - بستنی فروش ها - تالارها - اتو سرویس‌ها (تعویض روغنی - مکانیکی) - قهوه خانه و چایخانه - کافه تریا - بیمارستان‌ها و درمانگاهها - فروشگاه‌های مرغ و ماهی و گوشت - لبنتی
۴۲	بهای خدمات مدیریت پسماند برای سایر صنوف(تجاری - خدماتی)	۱.۰۰۰.۰۰۰	
۴۳	بهای خدمات مدیریت پسماند اماکن اداری . مراکز و مؤسسات آموزشی و شرکت‌های دولتی و خدماتی	۸۰۰.۰۰۰	
۴۴	بهای خدمات کندمان:	۲۰۰.۰۰۰	بهای خدمات کندمان معاابر خاکی به ازاء هر متر طول
۴۵	بهای خدمات کندمان معاابر خاکی زیر سازی شده به ازاء هر متر طول	۳۰۰.۰۰۰	
۴۶	بهای خدمات کندمان معاابر سنگفرش - آیلوک به ازاء هر متر طول	۱.۲۰۰.۰۰۰	
۴۷	بهای خدمات کندمان معاابر آسفالت به ازاء هر متر طول	۱.۲۰۰.۰۰۰	
۴۸	بهای خدمات اجاره سالن فرهنگسرای پارک جامع به ازاء هر ساعت	۵.۰۰۰.۰۰۰	
۴۹	بهای خدمات اجاره سالن اجتماعات شهرداری به ازاء هر ساعت	۵.۰۰۰.۰۰۰	
۵۰	بهای اجاره سالن ورزشی شهدای غواص به ازاء هر جلسه (۹۰ دقیقه)	بر اساس نرخ اعلامی اداره ورزش و جوانان شهرستان	
۵۱	هزینه پانسیون با خوراک ماهیانه	۲۵.۰۰۰.۰۰۰	

ردیف	نوع بهای خدمات	مبلغ خدمات ارائه شده (ریال)	منشاء قانونی
۵۲	هزینه پانسیون بدون خوراک ماهیانه	۱۲.۰۰۰.۰۰۰	بند ۱۶ ماده ۸۰ قانون موسم به شوراها و دستور العمل بصوره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پادار شهرداری کا
۵۳	هزینه سوارکاری برای یک ساعت	۱.۰۰۰.۰۰۰	
۵۴	هزینه پانسیون روزانه بدون خوراک	۵۰۰.۰۰۰	
۵۵	هزینه پانسیون روزانه با خوراک	۱.۰۰۰.۰۰۰	
۵۶	هزینه آموزش سوارکاری هر ۱ جلسه	۱.۲۰۰.۰۰۰	
۵۷	هزینه آموزش سوارکاری یک دوره (۱۰ جلسه)	۱۲.۰۰۰.۰۰۰	
بهای خدمات آرامستان :			
۵۸	شستشو، تغییل ، تکفین و نماز میت	۲.۸۰۰.۰۰۰	
۵۹	شستشو ، تغییل ، تکفین نوزادان	۱.۵۰۰.۰۰۰	
۶۰	هزینه حفر قبور هر طبقه	۸۵۰.۰۰۰	
۶۱	هزینه حفر و آماده سازی قبور پیش ساخته بتنی با بلوک سیمانی هر طبقه	۷.۵۰۰.۰۰۰	
۶۲	هزینه خدمت اداری (پرینت ، کپی و...)	۵۰۰.۰۰۰	
۶۳	هزینه زیر سازی و نصب سنگ قبر	۱.۲۰۰.۰۰۰	
۶۴	بلوک رو قبری	۵۰۰.۰۰۰	
۶۵	پلاستیک و زیر انداز	۴۰۰.۰۰۰	
۶۶	ترمه جهت پوشش اموات	۴۰۰.۰۰۰	
۶۷	هزینه قبر	۱۱.۰۰۰.۰۰۰	
۶۸	هزینه رزرو قبر جهت سال دفن آتی (ما به التفاوت بهای خدمات سال دفن نسبت به سال رزرو دریافت گردد)	۸.۰۰۰.۰۰۰	
۶۹	هزینه نگهداری در سردهخانه هر شب	۸۰۰.۰۰۰	
۷۰	هزینه پلاک	۲۰۰.۰۰۰	
۷۱	هزینه رزرو حجرات خانوادگی به تعداد ۶ قبر	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	

نرخ بھای خدمات شهروداری مهاجران مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

منشا قانون ی	مبلغ خدمات ارائه شده روزانه(ریال) ۱۴۰۲	نوع بھای خدمات			ردیف
		آدرس	متراز	پایه بنر	
بند ۱۶ ماده ۸ قانون موسم به شوراها و دستور العمل بصوره ماده ۲ قانون درآمد پیدار شهروداری ها	۱۰۰۰۰۰۰۰	محور اراک - بروجرد	۱۲×۵	پیلبورد	۷۲
	۳۵۰.۰۰۰	ورودی و خروجی شهر	۳×۵	پایه بنر	۷۳
	۸.۰۰۰.۰۰۰	محور اراک - بروجرد	۳۳×۳/۰۶	تابلو(پل ورودی)	۷۴
	۳۵۰.۰۰۰	مجتمع تفریحی	۳×۴	تابلو پایه بنر	۷۵
	۳۰۰.۰۰۰	cng لچکی قبل از	۳×۵	پایه بنر	۷۶
	۲۵۰.۰۰۰	میدان بهشت	۲/۸×۴/۱	پایه بنر	۷۷
	۳۵۰.۰۰۰	بلوار قائم مقام	۳/۲×۴/۲	پایه بنر	۷۸
	۳۵۰.۰۰۰	خیابان بصیرت	۳/۵×۳/۵	پایه بنر	۷۹
	۳۵۰.۰۰۰	میدان امام خمینی (ره)	۳×۵	پایه بنر	۸۰
	۳۵۰.۰۰۰	میدان امام خمینی (ره)	۳/۲×۴/۲	پایه بنر سه ضلعی	۸۱
	۳۰۰.۰۰۰	بلوار شهدای کزاز	۳×۳	پایه بنر نیمکتی	۸۲
	۳۰۰.۰۰۰	میدان VIP	۳×۳	پایه بنر نیمکتی	۸۳
	۳۰۰.۰۰۰	بلوار شهید سلیمانی روبروی بانک ملی	۳/۲×۴/۲	پایه بنر	۸۴
	۲۵۰.۰۰۰	میدان گلها	۳/۲×۴/۲	پایه بنر	۸۵
	۳۵۰.۰۰۰	روبروی بانک تجارت	۳/۲×۴/۲	پایه بنر	۸۶
	۴۰۰.۰۰۰	میدان امام خمینی (ره)	۶×۴	پایه بنر	۸۷
	۳۵۰.۰۰۰	میدان امام خمینی (ره)	۳/۱×۵/۱	پایه بنر	۸۸
	۲۵۰.۰۰۰	میدان ولیعصر (عج ا...)	۶×۴	پایه بنر	۸۹
	۱۰۰.۰۰۰	بلوار امام خمینی (ره) بلوار شهید سلیمانی	۲×۱	پایه بنر	۹۰
	۲۰۰.۰۰۰	مقابل مرکز خرید مروارید	۳/۲×۴/۲	پایه بنر	۹۱
	۵۰.۰۰۰	تبليغات پشت فيش هاي عوارض نوسازی به ازاي هر فيش			۹۲

نرخ بھای خدمات شهروداری مهاجران مورد عمل برای سال ۱۴۰۲

مبلغ خدمات ارائه شده (پلاک)	بھای خدمات پلاک کوبی اموال در سال ۱۴۰۲
۴.۰۰۰.۰۰۰	پلاک کوبی املاک تجاری ۹۳
۱.۵۰۰.۰۰۰	پلاک کوبی املاک مسکونی ۹۴
۲.۵۰۰.۰۰۰	پلاک کوبی املاک اداری ۹۵
۲.۰۰۰.۰۰۰	پلاک کوبی سایر املاک و مستغلات ۹۶
۱.۰۰۰.۰۰۰	کارشناسی و شناسایی املاک تجاری ۹۷
۵۰۰.۰۰۰	کارشناسی و شناسایی املاک مسکونی و سایر ۹۸
۵۰۰.۰۰۰	تایید نقشه های ساختمانی ۹۹
۵۰۰.۰۰۰	هزینه کارشناسی عمران در خصوص میزان و حجم عملیات عمرانی و نخاله های ساختمانی ۱۰۰

اجاره بهای ماهیانه کیوسک های سطح شهر به شرح جدول شماره ۱:

تبصره ۱- مقرر گردید اجاره بها کیوسک های سطح شهر با توجه به موقعیت استقرار، سطح اشغال نوع محصولات قابل عرضه و میزان کسب و کار آنها بر اساس جدول شماره ۱ و قیمت کارشناسی شده قیمت گذاری گردد.

تبصره ۲- مستاجرین مکلف هستند در زمان انعقاد قرارداد سالیانه کلیه اجاره بها سالیانه به صورت چند فقره چک تحويل واحد درآمد شهرداری نموده و رسید دریافت نمایند.

تبصره ۳- چنانچه مستاجرینی بیش از یک ماه از مهلت قرارداد وی گذشته و اقدام به تمدید قرارداد جدید ننماید شهرداری محق است نسبت به جمع آوری دکه اقدام نموده و مسئولیت هرگونه ضرر و زیان احتمالی به عهده مستاجر می باشد.

تبصره ۴- واگذاری دکه مورد اجاره (خرید و فروش) به افراد غیر خلاف ضوابط و مقررات شهرداری بوده و در صورت مشاهده با مختلفین برخورد قانونی به عمل خواهد آمد و دکه جمع آوری می شود و مسئولیت پاسخ گویی به شخص ثالث بر عهده مستاجر می باشد.

تبصره ۵- چنانچه در آینده دکه ای به شخصی واگذار گردید با توجه به موقعیت استقرار و سطح اشغال و نوع محصولات قابل عرضه و میزان کسب و کار بر اساس قیمت کارشناسی قیمت گذاری می گردد.

جدول شماره ۱

ردیف	آدرس استقرار کیوسک	نوع فعالیت	اجاره ماهیانه(ریال) بر اساس قیمت کارشناسی
۱	فضیلت - پارک ایثار - دکه پارک	فروش تنقلات	۵.۵۰۰.۰۰۰
۲	فاز ۲ خ توحید یکم روپروی مجتمع تجاری مروارید	اغذیه فروشی	۸.۵۰۰.۰۰۰
۳	فاز ۲ خیابان توحید یکم - روپروی مجتمع تجاری مروارید	کلید سازی	۵.۵۰۰.۰۰۰
۴	فرهنگیان خیابان حافظ غربی - پشت پارکینگ عمومی	ساعت سازی	۱۰.۰۰۰.۰۰۰

دفترسوم :

ارزش معاملاتی ساختمان موضوع تبصره ۱۱ ماده
صد قانون شهرداری

جدول شماره ۱: نرخ ارزش معاملاتی ساختمان موضوع تبصره ۱۱ ماده صد قانون شهرداری برای اجرا در سال ۱۴۰۲

ردیف	شرح گروه ساختمانی	نرخ سال ۱۴۰۲ (متر مربع)
الف	انواع ساختمان (مسکونی)	
۱	اسکلت بتنی یا فلزی یک طبقه	۴.۰۰۰.۰۰۰
۲	اسکلت بتنی یا فلزی دو طبقه و پیلوت	۴.۵۰۰.۰۰۰
۳	اسکلت بتنی یا فلزی سه طبقه و پیلوت	۵.۰۰۰.۰۰۰
۴	اسکلت بتنی یا فلزی چهار طبقه و پیلوت	۷.۰۰۰.۰۰۰
۵	اسکلت بتنی یا فلزی ۵ طبقه به بالا	۷.۵۰۰.۰۰۰
ب	انواع ساختمان تجاری	
۶	تجاریهای منطقه پتروشیمی	۱.۰۰۰.۰۰۰
۷	تجاریهای منطقه پالایشگاه	۱.۰۰۰.۰۰۰
۸	تجاریهای منطقه فضیلت	۸.۵۰۰.۰۰۰
۹	تجاریهای فرهنگیان	۱.۵۰۰.۰۰۰
۱۰	سایر ...	۸.۰۰۰.۰۰۰
ج	انواع ساختمان (اسکلت)	
۱۱	اسکلت مخلوط ... با ستونهای فلزی یا بتنی که در وسط اجرا میشوند.	۴.۵۰۰.۰۰۰
۱۲	اسکلت آجری (مصالح بنایی)	۴.۰۰۰.۰۰۰
۱۳	اسکلت مخلوط خشت و گل و سنگ چوب	۴.۲۰۰.۰۰۰
۱۴	ساختمانهای تمام چوب معمولی	۶.۵۰۰.۰۰۰
۱۵	ساختمانهای تمام چوب صنعتی	۴.۰۰۰.۰۰۰
د	ساختمان انبار	
۱۶	اسکلت آجری با بلوک سیمانی یا هر سنگی با هر نوع سقف	۴.۰۰۰.۰۰۰
۱۷	اسکلت فلزی یا پیش ساخته با هر نوع سقف	۵.۰۰۰.۰۰۰
۱۸	اسکلت فلزی سوله کارگاهی و صنعتی با هر نوع سقف	۶.۰۰۰.۰۰۰
هـ	سالن ها یا توقفگاه ها - پارکینگ	
۱۹	با مصالح بنایی سنگ آجر بلوک سیمانی با هر نوع سقف	۴.۰۰۰.۰۰۰
۲۰	اسکلت فلزی با هر نوع ستون و ... هر نوع سقف	۴.۵۰۰.۰۰۰
۲۱	گلخانه با هر نوع مصالح و هر نوع سقف	۳.۵۰۰.۰۰۰
ردیف	شرح گروه ساختمانی	نرخ سال ۱۴۰۲ (متر مربع)

		آشیانها و سایبانها	۵
۳.۵۰۰.۰۰۰	با پایه های چوبی و مصالح بنایی با هر نوع سقف	۲۲	
۴.۰۰۰.۰۰۰	با پایه های فلزی یا هر مصالحی و یا هر نوع سقف	۲۳	
	تأسیسات	۶	
۴.۵۰۰.۰۰۰	دستگاههای حرارت مرکزی شوفاژ سانترال	۲۴	
۳.۵۰۰.۰۰۰	تهویه مطبوع (گرمایش خنک کننده)	۲۵	
۳.۰۰۰.۰۰۰	آسانسور	۲۶	
	سایر	۷	
۳.۵۰۰.۰۰۰	انواع مخازن اعم از زیر زمین هوایی از ۶ متر مکعب به بالاتر	۲۷	
۳.۰۰۰.۰۰۰	سکوها و باراندازها هر متر مربع	۲۸	
۴.۰۰۰.۰۰۰	دیوار کشی با هر نوع مصالح هر متر مربع	۲۹	

قیمت منطقه ای عرصه و اعیان (ارزش معاملاتی)

عرصه مسکونی - سال 1402

ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	36.000
2	16 متری	38.880
3	20 متری	41.760

عرصه تجاری - سال 1402

ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	81.000
2	16 متری	90.720
3	24 متری	110.160
4	30 متری به بالا	124.740

عرصه اداری - سال 1402

ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	51.840
2	14 متری	53.914
3	16 متری	55.987
4	20 متری	60.134
5	24 متری	64.282
6	30 متری به بالا	70.502

عرصه خدماتی، آموزشی، فرهنگی، بهداشتی، درمانی، ورزشی، تفریحی و هتلداری
سال 1402 -

ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	30.240
2	14 متری	31.450
3	16 متری	32.659
4	20 متری	35.078
5	24 متری	37.498
6	30 متری به بالا	41.126

قیمت منطقه ای عرصه صنعتی، کارگاهی، حمل و نقل، انبار و توقفگاه - سال 1402

ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	25.920
2	14 متری	26.956
3	16 متری	27.993
4	20 متری	30.067
5	24 متری	32.140
6	30 متری به بالا	35.251

قیمت منطقه ای عرصه زمین های کشاورزی (باغات، اراضی آبی، دامپروری، دامداری، پرورش گل و گیاه و طیور) - سال 1402		
ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	4.320
2	14 متری	4.492
3	16 متری	4.665
4	20 متری	5.011
5	24 متری	5.356
6	30 متری به بالا	5.875

قیمت منطقه ای عرصه اراضی مزروعی دیمی - سال 1402		
ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	2.160
2	14 متری	2.246
3	16 متری	2.332
4	20 متری	2.505
5	24 متری	2.678
6	30 متری به بالا	2.937

قیمت منطقه ای اعیان مسکونی و اداری - سال 1402		
ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	231.984
2	16 متری	232.848
3	20 متری	233.712

قیمت منطقه ای اعیان تجاری - سال 1402		
ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	300.780
2	16 متری	303.696
3	24 متری	309.528
4	30 متری به بالا	313.902

قیمت منطقه ای اعیان صنعتی، کارگاهی، خدماتی، بهداشتی، درمانی، انجام، ورزشی، فرهنگی، هتلداری، پارکینگ عمومی و حمل و نقل - سال 1402		
ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	174.960
2	14 متری	175.323
3	16 متری	175.686
4	20 متری	176.411
5	24 متری	177.137
6	30 متری به بالا	178.226

قیمت منطقه ای اعیان کشاورزی، دامپروری، پرورش طیور، پرورش گل و گیاه و دامداری - سال 1402		
ردیف	معبر	قیمت
1	12 متری	84.240
2	14 متری	84.292
3	16 متری	84.334
4	20 متری	84.447
5	24 متری	84.551
6	30 متری به بالا	84.706